

APOKALUPO

Ai Peba Ngena Tääpu Myene

¹ Ai mene lui eei gwidape poto cidi me Acejiyame lui bine eboclomäjimuji Yeesu Keriso bau me. Tabe naace name pi eboclomäjimuji, egä Keriso te piba teeme kaakesea bägrä bime bau me aboclomäjame ngena cina mameta gemi äpletnera. Siige Keriso te tityepuji teeme mename seemo ne ai gwidape bine aboclomäjame teeme kaakesea bägrä Yoane bau me. ² Yoane ituge jajanena iyeta, tabe lui ituge päpänenä. Pui lui Acejiyame ngena ituge iicema piyepu Yeesu Keriso ngena ituge aitneja. ³ Gege gyene laati te yaacnuge ai peba ne ciige mule poto cidi me; cuta gege gemi laatibi yääteciemuge, siige yääcwetnusi, ingle padare mameta gyene ai gwidape cina äpletnerame.

Yoane Jewablenemige Seben Ätrunga Ingle bine

⁴ Cane Yoane ai mene ne yoogärenine seben ätrunga ingle cabu me Asiya probins ngalebora. Miiji piyepu poode weeme bau me Acejiyame bau ca, lui tage niinäce gaabe je, lui sine page, cuta lui te iyeteta cire yaanajepi, piyepu seben seemo bime bau ca, teeme babo adnata puupu opo gaabe je lui cina icrajenemige; ⁵ cuta piyepu Yeesu Keriso bau ca, lui te cängengarage teitnejanumi toraca mene ne, lui te niinäce gaabe biname gyene budre cabu ca arpinentame, piyepu lui

te niinäce gaabe biname gyene iyeta gawe mara-mara mope biname bime täápume ai gawecewe cabu ta.

Yeesu Keriso singi gyene mime täápume, tabe teeme uudi ca mibibine kälyä ituge wawena mime niiya mule cabu ca. ⁶ Tabe niwenininuji iiwäreja biname me lenajame, lui cina ten cama pagege biname bine waadena, piyepu Acejiyame teeme Babe täápume pagege kaakesea wawena. Tabe baborage apaclyera piyepu kokre cama iyeteta lenajame. Ai mene toraca gyene.

⁷ Itecijinege! Tabe carbe cabu cire tädepi! Iyeta biname cina cirege teebine päpäna, cuta eei cina lui teebine jigadujisi kalaku ca. Iyeta biname cina ele cire yaangenetnemepi teeme täápume. Ai lui toraca mene gyene.

⁸ Yageyame, babo kokre Acejiyame, lui sine page, lui tage niinäce gaabe je, cuta cire yaanajepi iyeteta, tabe apu jiičenige egä, “Nuuja gwidape camu ge, cane lui uja ge; cuta liba cire lapiripesi, cane cire nanajepi.”

Keriso Aboclomtige Yoane bau me

⁹ Cane Yoane weene cama yepä ätrunga biname gäne. Mine iyeta Keriso me binamewale gemi. Cane epu mäpu cabu nanajinige weene liiyepu. Iyeta mibibine Yeesu Keriso te niwadininige, cuta mine iyeta miiji mäpu cabu bojäcu lenaja. Ingle cane Acejiyame me Mene ne secanenäjumene, biname bine tejanenäjumumene Yeesu poto cidi me, peei name pi noomlujisi, nacitujisi curä cabu me ngii Patmos. ¹⁰ Yageyame me

bimu* cabu Aceji Seemo te puga nacenanuji, siige cane nätecijuji căme kaake poto cidi ca baborage tagepogogo, moole ala liiyepu. ¹¹ Tabe najuji egă, “Maane ngena bine jepănanenenemite, peba cabu yoogăremepi, jityepemepi ätrunga ingle bime cabu me seben maramara cewe cabu me, Epeso me, Mirina me, Pergamo me, Tiyatira me, Sardi me, Piladelpiya me, Laodikea me.”

¹² Cane atatrongtujine, egă laati te mene nanjaninige, siige cane jepănimujine seben lampa dade bine, lui gol ca wawenăneji ge. ¹³ Pui gome cane jepănujine lui te biname pana ge. Tabe lecaleca căbletăăpe asigrăneji ge, gol sea ca amlemalteji ge dare gome. ¹⁴ Teeme mope piyepu edingăli bulu taatu ge, epu pana egimope carbe coo sääwiye me ngăli liiyepu. Teeme irecu cina uliobo pana ayenujăsi. ¹⁵ Teeme ernge toplacmujăsi ayiayi braasi ayana liiyepu. Teeme tagepogogo epu pana ge, niye te lipu podo cabu ca tăcwăjicuge babo ala cama. ¹⁶ Teeme camu poto ime cabu puga ge seben wale. Tage cabu ca cubuturikă te tasatuji, neeneni potoăsweji ge, girirage. Teeme opo lui epu pana, bimu apaclyera te lipu baborage yaanajuge bimu duusa je.

¹⁷ Cane liba jepănujine teebine, teeme ernge gawe me natramuji budre pana. Tabe puma cita ca teeme camu poto ime ne secituji căme papa cabu, najuji egă, “Wălu gone! Cane niinăcerage găne, cuta cerăcerăgăăburage găne. ¹⁸ Cane ireclotayame găne. Cane budre äbitujine, cuta arpinantujine, siige cane iyeteta, iyeteta găne.

---

* **1:10:** Yageyame me bimu: Ama Yageyame me bimu lui Sande bimu gyene.

Cane budre ne ituge apremela piyepu cane te joomlenine aadiri täapume kii ne. ¹⁹ Peei name pi maane yoogäremepi, maane lui gwidape bine jepänenemite page, cuta lui cina ingwe ca cire läbitipesi. ²⁰ Cane naaboclomtenine, căme ime cabu lui seben wale ngeno memi, cuta seben gol ca wawenäneji lampa dade ngeno memi. Seben wale lui seben ätrunga ingle bime seben mename seemo gemi, piyepu seben lampa dade lui pui seben ätrunga ingle gemi.”

2

Mene Epeso Ätrunga Ingle bau me

¹ “Yoogärepi Epeso ätrunga ingle me mename seemo bau me egä,

‘Lui te joomlemenige seben wale bine camu poto ime ca piyepu lui te otnenige seben gol ca wawenäneji lampa dade gome, tabe apu jicenige egä: ² Cane umle gäne iyeta weeme poto cidi me. Cane umle gäne weene lipu kokre cama kaakesea itu jaawenemepeye, cuta weene lipu bojäcu ituge lenaja mäpu cabu. Cane umle gäne, egä weene ire taatu lica jaacranimuye niiya mule biname bine; cuta weene itu yaapicetnäremepeye lui cina jicusi egä teepi Keriso me ätyepäneji biname gemi, yepä teepi lica. Weene ituge päpäna, egä teepi walya biname gemi. ³ Weene bojäcu inajininige mäpu cabu; weene bucurage mäpu bine itu jääpänamepeye căme name pi, yepä weene lica luucratnipeye. ⁴ Yepä age sena cane lui täapume singi lica, egä weene lipu niinäce singi căme täapume, weene pipu singi ne ituge abmala.

⁵ Weene ngene jotwipeye, egä niinäce weene lipu ituge lenaja, siige tatatrongäripeye, jewenepeye weene niinäce lipu ituge wawena. Weene liba atatrongära cäco, cane ädenine, iyebtingtenine weeme lampa dade ne teeme puupu cabu ca.

⁶ Yepä weeme pisi nyene cane lui mule täápume singi: weene jäägyemuye Nikolayame biname* bime mule bine, cane lipu jäägyemune.

⁷ Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, itecijinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine. Laati te cire yuutrutepi, cane cire jaajepene tabe kuu loolo me ireclota uli cabu ca, Acejiyame me calwacupi cabu lui te uutenige.’ ”

Mene Mirina Ätrunga Ingle bau me

⁸ “Yoogärepi Mirina ätrunga ingle me mename seemo bau me egä,

‘Lui te niinäcerage gyene, cuta ceräcerägääburage gyene, lui te budre äbituji, cuta arpinantuji, tabe te jiićenige egä: ⁹ Cane umle gäne weeme mäpu; cane umle gäne egä weene gwidape cäco gemi, yepä toraca weene dogwe biname gemi. Cane umle gäne lipu niiyaniya mene jiićemusi weeme poto cidi me, lui cina lainininusi Israela biname ca, yepä teepi lica. Teepi Satani me ingle biname gemi. ¹⁰ Weene wälu gone läbitininuye, weene lui mäpu ne mameta gemi päpäna. Itecijinege! Satani te singi gyene weeme poto bine krokeciye mete cabu me acraname weebibine apicetnärame.

---

* **2:6:** Nikolayame biname: Nikolayame biname lui eei gemi lui cina uuje bine iiwäräneji deedei bine yäärwäjimusi piiyepu sargi mule jaawenimusi.

Weene pagege peei mäpu cabu ten bimu cama lenaja. Ngänu gyene, teepi budre me piglecipesi, yepä weene gone nabmaluye cebine, cane piba iyeteta ireclota cire icäripene.

¹¹ Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, weene itecijinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine. Laati te cire yuutrutepi, teebine neeneni me budre† te lica sabe cire jaawenepi.’ ”

Mene Pergamo Ätrunga Ingle bau me

¹² “Yoogärepi Pergamo ätrunga ingle me mename seemo bau me egä,

‘Lui me cubuturikä pisi nyene, neeneni potö äsweji ge, tabe jiićenige egä: ¹³ Cane umle gäne egä weene luma inajininige, Satani te puma biname bine ewadenemige, yepä weene toraca gemi cäme täapume. Antipa lui te toraca naitnäjuji cebine, teebine liba budre me eglujisi puma Satani te luma enajenige, cuta pui padare cabu weene ätrunga ne lica ebmalujiye. ¹⁴ Yepä weeme piti nemi nesae cäme singi cäco mule. Weeme potö cina Balam me abiberäja ne ingwe icwetniniye. Tabe peese nyene, lui te jejuji Balaki ne tabe Israela biname bine opo ire waweneme cibi ärngäjame, lui cibi ca uuje bine ituge iiwäreja, cuta piiyepu sargi mule waweneme. ¹⁵ Piiyepu weene potö piti nemi, lui cina ingwe icwetniniye Nikolayame biname bime abiberäja ne. ¹⁶ Peei name pi weene tatatrongäripeye weeme niiya mule cabu ca, cije

---

† **2:11:** neeneni me budre: Neeneni me budre potö cidi me mene cuta pisi nyene Apokalupo 20:14 cabu piiyepu Apokalupo 21:8 cabu.

cane lädune pui biname bime cama cubu iicaname cubuturikä ca, căme tage cabu ca lui te tasatenige.

¹⁷ Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, iteci-jinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine. Laati te cire yuutrutepi, cane teebine cirege ämlitäneji deedei ngii maana ceera piiyepu bulubulu kula ceera kirece ngii cama. Nuuja te umle lica birige, nuuja me kula cabu ngena ngii, yepä lui te yaacatuge, tabe taatu umle birige.’ ”

Mene Tiyatira Ätrunga Ingle bau me

¹⁸ “Yoogärepi Tiyatira ätrunga ingle me mename seemo bau me egä,

‘Acejiyame me Bägrä lui me irecu cina ayenäsi uliobo pana piiyepu lui me ernge oplacmeläja braasi ayana pana gegi, tabe jiicenige egä: ¹⁹ Cane umle gäne iyeta weeme poto cidi me. Cane umle gäne, weene lipu singi gemi biname bime täöpume, lipu toraca gemi, lipu kaakesea jewenenemiye pi-iyepu mäpu cabu lipu kokre inajininige. Cane cuta umle gäne, egä weene page magerage kaakesea jewenenemiye niinäce kaakesea cabu ca. ²⁰ Yepä weeme pisi nyene căme singi căco mule. Weene ire taatu jociteniye magebi ngii Isabela ne, lui te lainuge Acejiyame me mename biname ca. Tabe căme kaakesea bägrä bine ebiberäjenemige, opo jewenenemige conocono gaabe cabu otnime sargi mule wawename piiyepu cibi ärngäjame, lui ca yiiwărăjemusi uuje bine. ²¹ Cane padare tocärumene tabe atrongtame teeme niiya mule cabu ca, yepä tabe singi lica teeme sargi mule ne abmalame. ²² Peei name pi cane teebine

pita mäpu pa wääcärepene, cuta eei bine lui cina sargi mule jewenenisi ten cama. Teepi baborage mäpu ne pa jääpänesesi căme bau ca, teepi liba lica pagege abmala niiya mule bine pui magebi cama căme bau me atatrongärame. ²³ Cane cuta budre me pa yaaglecemepene pui magebi me ingwe äcwiyame biname bine iyeta ätrunga ingle cina piba päpäname, egä cane age säne lui te umle iyeta biname bime yepäyepä ngene atwanena pi-iyepu singi. Cane cirege weeme mule ibi weeme yepäyepä bine daremu ceera. ²⁴ Yepä weene potu cina piti nemi Tiyatira je, lui cina lica yaacatepeye peei niyarage abiberäja ne. Weene lica ituge abiberäja lui ne yaainusi Satani me sungaborage ogä mule ca. Peei name pi cane lica nuuja gwidape tääpume jijenininine, ²⁵ yepä kokre cama joomlep-eye weeme ngena pisi nyene, ngälu cane cire lac-nenutepene. ²⁶⁻²⁷ Laati te cire yuutrutepi piyepu căme singi ne cire jaawenepi ngälu ngälugaabe me, cane pui biname ne yepä kokre cirege ceera, cane lui kokre ne ituge acata Babe bau ca. Cane ayana suru pana kokre ne cire yääcärepene tabe gawe maramara biname bine waadename piyepu sabe waweneme căme cubuyame bine, epu pana gawe ca wawenäneji disi ne lipu yaatebicusi. ²⁸ Cane cuta teebine Guji Wale cirege ceera.

²⁹ Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, iteci-jinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine.’ ”

3

Mene Sardi Ätrunga Ingle bau me

¹ “Yoogärepi Sardi ätrunga ingle me mename seemo bau me egä,

‘Lui me piti nemi Acejiyame me seben seemo, cuta lui me piti nemi seben wale, tabe jiicenige egä: Cane umle gäne iyeta weeme poto cidi me. Biname cina apu jengenenemige, egä weene ireclota gemi, yepä weene budre gemi. ² Peei name pi weene arpinäripeye, weeme ngena camu pisi nyene, kokre joomlepeye, cije iyeteta lapesaruge. Cane jepäninine egä weene lui mule bine jewenenemiye, cäme Acejiyame me opo gaabe conocäco lica gemi. ³ Peei name pi weene ngene jotwipeye weene ngena ituge abiberäja piiyepu ätecija. Pui ne kokre joomlepeye, tatatrongäripeye weeme niya mule cabu ca. Weene liba arpinera cäco, cane peeyeme eromaame pana cire lädepene. Weene umle lica cäme otni padare luci yene.

⁴ Yepä nesae cina piti nemi Sardi cewe je, lui cina teeme cäbletääpe bine jugi cäco ewetnenemisi. Teepi cane cama bulubulu cäbletääpe cama cire waatnipesi, ingle teepi miiji gemi peei täapume. ⁵ Laati te cire yuutrutepi, tabe apu bulubulu cäbletääpe cirege asigra. Cane lica cirege iisibreca teeme ngii ne pui peba cabu ca, iyeteta ireclota täapume luma ngii bine ituge oogära. Cäme Babe piiyepu teeme mename seemo bime opo gaabe je cane cire yaainepene teebine cäme biname ca.

⁶ Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, iteci-jinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine.’ ”

Mene Piladelpiya Ätrunga Ingle bau me

7 “Yoogärepi Piladelpiya ätrunga ingle me mename seemo bau me egä,

‘Ai mene lui teeme bau ca gyene, Acejiyame täápume lui te mara me ituge äbita piyepu lui toraca gyene. Tabe te Daawida me kii ne joomlenige, siige liba jiihnuge, nuuja te äblicäco armi; liba yaarmuge, nuuja te äblicäco iitnana. Tabe apu jiićenige egä: ⁸ Cane umle gäne iyeta weeme poto cidi me. Cane umle gäne, egä weeme kokre matikäli gyene, yepä weene căme abiberäja ne kokre joomleniye, cuta lica naineniye cebine. Cane weeme täápume gaabe ituge iitnana, nuuja te äblicäco gyene armi. ⁹ Itecijinege! Satani me biname peema piti nemi, lui cina lainininusi Israela biname ca, yepä teepi walya waatrominusi, teepi Israela biname lica. Cane pa jaawenepene teepi weeme bau me otnime kokorare ca äpedname weeme ernge gome, siige teepi umle pa läbitipesi, egä cane singi pisi näne weeme täápume. ¹⁰ Ingle weene kokrerage imyemutinuge mäpu cabu, cane lipu itu jijipene weene wawename, peei name pi cane cuta piwärintipene, lui mäpu te pa tädepi iyeta poto ta ai gawecewe biname bine apicetnäráme. ¹¹ Cane mameta gäne acnenuta. Weene kokre joomlepeye, weeme ngena pisi nyene, piba nuuja te lica cirege uutecra weeme daremu ne. ¹² Laati te cire yuutrutepi, cane cire jaawenepene mutre caage me căme Acejiyame me iiwäreja mete cabu je, siige tabe licarage abmala pui mete ne. Cane teeme cabu cire yoogärepenene căme Acejiyame me ngii, cuta piyepu căme Acejiyame me cewe ngii, Kirece Yerusalema, lui te cire täinepi cabu ca căme Ace-

jiyame bau ca. Cane cuta căme kirece ngii ne teeme cabu cire yoogărepene.

¹³ Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, iteci-jinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine.’ ”

Mene Laodikea Ätrunga Ingle bau me

¹⁴ “Yoogărepi Laodikea ätrunga ingle me mename seemo bau me egä,

‘Lui te Acejiyame me mene ne toraca me jewenenige, lui te toracarage jeitnäjenige tee-bine, piiyepu lui sine agednayame iyeta gawecewe gwidape täápume, Acejiyame lui bine ituge wawenetnäja, tabe apu jiicenige egä: ¹⁵ Cane umle gäne iyeta weeme poto cidi me. Weene seemo ireclota cabu toraca budre lica gemi, weene cuta toraca ireclota lica gemi. Oo, cane lipu singi gäne peei nuuja täápume. ¹⁶ Yepä ingle weene ejijejija gemi, peei name pi cane weebibine piyăripene, biname te lipu niiyarage niye ne yaaclemutuge teeme tage cabu ca. ¹⁷ Weene jiceniye egä, “Cime iyeta gwidape piti nemi, cine nuuja gwidape täápume singi lica gemi.” Yepä weene opo lica ewatneniye, egä weene lipu niiyarage piiyepu owecumete gemi. Weene dogwe biname lica gemi, yepä weene cuutacuta gemi, irecu määsumäsu gemi. ¹⁸ Peei name pi cane jijeninine golrage aletname căme bau ca naace täápume weene piba toraca dogwe păpăname. Cuta bulubulu căbletăăpe bine jeletnemepeye căme bau ca weeme peei cuutacuta ajiri ne acwabame. Cuta ngăngye bine jeletnemepeye weeme irecu cabu acraname piba weene căngena păpăname. ¹⁹ Cane

umle jewenenemine, eblawäjenenemine, cane lui biname bime tääpume singi. Peei name pi weene miiji toraca ngenecu cama atamongäripeye weeme niiyaniya mule cabu ca. ²⁰ Itecijinege! Cane gaabe gome nämyemutenige, eyäjenine. Laati te nätecijuge căme tagepogogo, siige gaabe jiihnuge, cane labacitune, teta cama deedei yäärwäjimune, tabe cane cama. ²¹ Laati te cire yuutrutepi, cane cire yaacanepene căme gome adnatame tabe puma cita ca cane cama biname bine waadename epu pana, cane lipu yuutrutujine, siige adnatujine căme Babe gome ten cama biname bine waadename.

²² Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, weene itecijinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara inge bine.’”

4

Yoane Cabucewe ne Jepänige

¹ Ai ingwe gaabe ca cane cabucewe je grana ne jepänine iitneji ge. Niinäce tagepogogo cane lui itu nätecijumi, moole ala pana ge, apu najige egä, “Tädi aima cabucewe me! Cane gwidape naawabetnärinine, ingwe gaabe ca lui cina cire läpletneräjipesi.” ² Piba taatu Aceji Seemo te celine nacenanige. Cane cabucewe je babo adnata puupu ne jepänine, lui cabu yepä te adnatäneji enajige. ³ Teeme opo epu toplacmeläjige yaspere piyepu karneliya kula liiyepu. Pui babo adnata puupu gome cänibäniba te aclitige. Teeme kala epu ge emeraldi kula me liiyepu. ⁴ Poto twentifoo modamoda adnatera puupu cina babo adnata puupu ne jewaclomtisi. Twentifoo modamoda

biname pui puupu cabu adnatäreji puga ge. Teepi bulubulu cäbletääpe asigräreji ge, piyepu teeme mope cabu puga ge gol ca wawenäneji krauni. ⁵ Babo adnata puupu cabu ca paamlepamle cina toplacmeläjininisi, maadubi te ala sengenige piyepu babo ala puga ge. Teeme opo gaabe je seben ngale cina ayinisi. Pui lui Acejiyame me seben seemo gemi. ⁶ Teeme opo gaabe je cuta puga ge glaasi malu pana gwidape, lui päpäna taaturage ge.

Babo adnata puupu ne fooma ireclota gwidape cina jewaclomtisi iyeta poto ta. Teeme owe gaabe ca, kaake poto ca iyeta irecu taatu ge. ⁷ Niinäceyame me opo lui layani pana ge; pumacitacayame me opo lui buli pana ge; pumacitacayame me opo biname pana ge; ceräcerägääbuyame te epu pana ge warye, lui uujenige. ⁸ Teepi iyeta lui siks taame cama ge. Teeme iyeta poto ta irecu puga ge, ngalebora ca, kaake poto ca. Teepi iyeta padare, ciye bimu, apu jicemusi egä,

“Epucäco, epucäco, epucäco gyene
Yageyame, kokrerage Acejiyame,
lui tage niinäce gaabe je, lui sine page,
lui te iyeteta pa yaanajepi!”

⁹ Iyeta padare fooma ireclota gwidape cina liba yaawepyeräjusi, opo gaabe me yaacitanusi, eso yäcäranusi, lui te iyeteta gyene, babo adnata puupu cabu enajenige, ¹⁰ piba twentifoo modamoda biname cina yaatrametnemalemuge teeme opo gaabe je. Teepi teeme krauni bine juuwemusi, yaacranimusi babo adnata puupu opo gaabe je, jicusi egä,

11 “Cime Yageyame, cime Acejiyame,
maane miiji gäte biname cina meebine
awepyeräjame.

Maane miiji gäte teepi meebine opo gaabe me
acitame
piiyepu iicaname egä, ‘Maane kokrerage
gäte,’

ingle iyeta gwidape maane te ituge wawenetnäja.
Määme singi ca teepi itu äbitininujisi,
ireclota itu jepänujisi.”

5

Äclubäneji Peba piiyepu Maamoi

¹ Cane äclubäneji peba ne jepänine teeme camu poto ime cabu, babo adnata puupu cabu lui te enajenige. Pui peba cabu neeneni potopoto oogäräneji ge, seben uli ngate ca klaje wawenäneji ge. ² Puma cita ca cane jepänine, Acejiyame me babo kokre mename seemo te baborage tagepogogo ca jicige egä, “Laati te miiji gyene ai ngate bine äyebengäjame peba ne iitnaname?” ³ Yepä nuuja ne lica jepänisi cabu je, gawe je, gawe ngalebora je, lui te miiji gyene peba ne iitnaname ngalebora ireme. ⁴ Cane ele nangenige, ingle nuuja ne lica jepänisi, lui te miiji gyene pui peba ne iitnaname coo ngalebora ireme. ⁵ Puma cita ca twentifoo modamoda biname bime yepä te najige egä, “Ele gone naangenenge! Ire, Layani pisi nyene Yuuda me ingle cabu ca, babo biname Daawida me kaakesaare, tabe te ituge uutruta teeme cubuyame bime cabu ca, peei name pi tabe

miiji gyene seben ngate bine äyebhengäjame peba ne iitnaname.”

⁶ Puma cita ca cane jepänine Maamoi ne aclajuteji babo adnata puupu gome, fooma ireclota gwidape piyepu twentifoo modamoda biname bime cole cabu. Tabe epu pana ge, egä teebine uja ituge agli. Teeme seben gaale piyepu seben irecu puga ge. Pui irecu lui Acejiyame me seben seemo gemi, lui cina ätyepäneji gemi gawecewe me iyeta poto ta. ⁷ Siige Maamoi te ädige, peba ne ecatige teeme camu poto ime cabu ca, babo adnata puupu cabu lui te enajenige. ⁸ Tabe liba pui peba ne ecatige, puma cita ca fooma ireclota gwidape cina piyepu twentifoo modamoda biname cina itrametnemalemige teeme opo gaabe je. Teeme yepäyepä cina joomläjemisi ala-ala gwidape ngii haapi bine piyepu gol disi bine, lui bora miijimiji lengo gwidape ge uubudera täapume. Pui miiji lengo gwidape lui Acejiyame me binamewale bime irecu ätumuta mene gemi. ⁹ Teepi kirece uupera ne etangisi Maamoi täapume apu egä,

“Maane miiji gäte peba ne acatame
teeme ngate bine äyebhengäjame,

ingle naace popi meebine budre me naaglujisi,
siige mäame uudi ca sewecnimujite
Acejiyame bau me
ingle maramara, mene maramara,
gawe maramara, tääpe maramara biname
bine.

¹⁰ Maane te jwenimujite teebibine
biname bine waadena biname me
piyepu iiwäreja biname me lenajame

mime Acejiyame täápume kaakesea wawe-name.

Teepi te cirege gawecewe ne acana.”

¹¹ Puma cita ca cane jepänine Acejiyame me mename seemo tomi ne, lui baborage ge. Teepi epu bucurage ge, egä äblicäco acnema. Teepi babo adnata puupu ne jewaclomtisi, cuta fooma ireclota gwidape bine piyepu twentifoo modamoda biname bine jewaclomtemisi. Cane nätecijige,
¹² teepi oräre uupera ne etangisi egä,

“Maamoi lui ne eglujisi,

miiji gyene cine meebine awepyeräjame,
ingle mäame conocäco pisi nyene
iyeta gwidape bine waadename.

Mäame piti nemi dogwe, umle, kokre,
maane baborage gäte,
mäame ngii caburage gyene,

peei name pi cine meebine eso nääcärenisi.”

¹³ Cane cuta nätecijige iyeta gwidape cina cabu je, gawe cabu je, gawe ngalebora je, niiye ngalebora je – iyeta lui cina ireclota cama gemi – teepi apu uupera ne etangisi egä,

“Lui te enajenige babo adnata puupu cabu cuta piyepu Maamoi,
teebibine laawepyeräjesi, ngii babo jaawen-
esi,

opo gaabe me laacitesi iyeteta.

Teeme kokre iyeteta yaanajege.”

¹⁴ Siige fooma ireclota gwidape cina teebibine mene jewecniste-misi, jüicisi egä, “Peei lui toraca mene gyene!” Piba modamoda biname cina itrametnemalemige gawe cabu me Maamoi me opo gaabe je teebine awepyeräjame.

6

Maamoi te Siks Uli Ngate bine Jewelimige

¹ Puma cita ca cane jepänine Maamoi te seben ngate cabu ca yepä ne äwäluta piyepu nätecijige fooa ireclota gwidape bime yepä te iicana maadubi pana tagepogogo ca egä, “Tädi!” ² Cane ire acitine, jepänine, bulubulu cooso te puga ge. Cooso cabu lui te tädige, gagari cama ge, piyepu teebine krauni ecärisi. Siige tabe wälu cäco ädige cerämu cubuyame bine budre me aglecame.

³ Maamoi te liba neeneni manu me ngate ne jewälutige, cane nätecijige neeneni manu me ireclota gwidape te iicana egä, “Tädi!” ⁴ Piba nuja cooso te tädige, lui ududi ge. Cooso cabu lui te tädige, teebine conocäco ecärisi cubu mule ne acaname gawecewe cabu me piba biname cina teemeteme budre me aglecame. Teebine baborage cubuturikä ecärisi. ⁵ Maamoi te liba nesae manu me ngate ne jewälutige, nesae manu me ireclota gwidape te jiiçige egä, “Tädi!” Cane ire acitine, jepänine, cäsäcäsä cooso te puga ge. Cooso cabu lui te tädige, teeme ime cabu puga ge skeil. ⁶ Pui fooa ireclota gwidape bime cabu ca cane biname pana tagepogogo nätecijige, skeil cama biname ne jejige egä, “Yepä bimu me daremu ca aletna yepä liita wiiti plawa coo piyepu yepä bimu me daremu ca aletna trii liita baali plawa. Yepä maane olibi uli bine piyepu waina seeasea bine sabe gone jaawenimute.”

⁷ Maamoi te liba fooa manu me ngate ne jewälutige, cane nätecijige fooa manu me ireclota gwidape te iicana egä, “Tädi!” ⁸ Cane ire acitine,

jepänine, mulimuli pana cooso te puga ge. Cooso cabu lui te tädige, teeme ngii Budre, piiyepu Aadiri te teebine ingwe ca sicwige. Teebibine kokre ituge ceera gawe me cebocebo biname bime cabu ca nuuja cebo ne acatame, budre me aglecame cubu ca, pita ca, gane ca, drowä girigale gwidape ca.

⁹ Maamoi te liba faib manu me ngate ne jewälutige, cane piba jepänine iiwäreja dade ne. Teeme gawe me puga ge eei biname bime cable, lui bine ituge agleca, ingle teepi Acejiyame me Mene wälu cäco ituge iicema. ¹⁰ Teepi jicisi baborage tagepogogo ca egä, “Oo babo kokrerage Yageyame, maane conocäco piiyepu toraca gätel! Luma ngälu padare cine cirege lenaja, ngälu maane gawecewe biname bine cire jitränemepi, daremu cire ecäremepi cime agleca name pi?” ¹¹ Teeme yepäyepä bine lecaleca bulubulu cäbletääpe ecäranemisi, jejemisi teepi matikäli trämä cerämu lenajame, ngälu pui ngälu ne cire joomlepi lui ituge acita teeme pana Acejiyame me kaakesea bägrä bine budre me aglecame, teebibine lipu ituge agleca.

¹² Puma cita ca cane jepänine Maamoi te siks manu me ngate ne jewälutige. Babo ocneja puga ge. Bimu te cäsä me äbitige, siige apacliyera lica ge; cuta piiyepu mabye te uudi pana ududi me äbitige. ¹³ Wale cina itrametnemige gawe cabu me, epu pana uli kuu lipu saatrametnemuge, babo buuwe te liba uli ne jaakocnäjuge. ¹⁴ Dume te äclubicige, epu pana waaku ne lipu yäclubicusu, siige ämlitige. Iyeta podo piiyepu curä cina äyebhengäjininisi teeme puupu cabu ca. ¹⁵ Maramara gawe mope biname, teeme ingwe

poto ca lui mope biname, cubu mutre biname, dogwe biname, modamoda ngii biname, iyeta aletnäneji biname piiyepu iyeta poto biname, teepi ämletnininisi kula waja cabu je coo piiyepu modamoda kula uuwa cabu je. ¹⁶ Teepi ala abayaninisi modamoda kula cabu me piiyepu podo cabu me egä, “Weene nibaletnecineye, nimletnineye eei me irecu cabu ca, lui te babo adnata puupu cabu enajenige piiyepu Maamoi me claabe cabu ca! ¹⁷ Teeme babo claabe bimu age sena, siige nuuja te äblicäco gyene ireclota lenaja.”

7

Yepä Hanred Footifoo Tausen Israela Biname

¹ Ai mule ingwe gaabe ca cane jepänimine fooa Acejiyame me mename seemo bine aclajuteji gawe me fooa mutre cabu ta. Teepi jiihemisi fooa buuwe bine piba nuuja te lica äpwäjame gawe cabu, malu cabu, glunubora je. ² Cane cuta nuuja mename seemo ne jepänine, bimu acita gome ca lui tädige. Teeme gwidape pisi nyene ireclota Acejiyame me cewecu ne acitame biname bime cabu je. Tabe baborage tagepogogo ca ala abayige pui fooa mename seemo bime bau me, lui bine kokre ituge ceera sabe wawename gawe ne piiyepu malu ne. ³ Tabe jejemige egä, “Gone sabe wawena gawe ne, malu ne, uli bine, ngälu cine mime Acejiyame me cewecu ne pa yaacitanepesi teeme kaakesea bägrä bime mangace cabu!” ⁴ Puma cita ca cebine najisi, luma ngälu biname cina cirege

pui cewecu ne acata. Teepi lui yepä hanred footifoo tausen biname gemi Israela biname bime twelb ingle cabu ca.

⁵⁻⁸ Teepi twelb tausen biname ge yepäyepä ingle cabu ca:

Yuuda me ingle cabu ca,
 Rubena me ingle cabu ca,
 Gaada me ingle cabu ca,
 Asera me ingle cabu ca,
 Napatali me ingle cabu ca,
 Maanasa me ingle cabu ca,
 Simeona me ingle cabu ca,
 Leebi me ingle cabu ca,
 Isakari me ingle cabu ca,
 Seblona me ingle cabu ca,
 Yoosepa me ingle cabu ca,
 Benjamina me ingle cabu ca.

Baborage Biname Tomi Bulubulu Cäbletääpe cama

⁹ Ai mule ingwe gaabe ca cane jepänine baborage biname tomi ne, acnema äblicäco ge. Teepi lui gawe maramara, ingle maramara, tääpe maramara, mene maramara biname ge. Teepi jeclajutäjemige babo adnata puupu opo gaabe je piyepu Maamoi me opo gaabe je. Teepi lecaleca bulubulu cäbletääpe asigräreji ge, uli laame ime cabu ge teeme gege ne awabudnitame. ¹⁰ Teepi baborage tagepogogo ca abayaninisi apu egä, “Mime Acejiyame, lui te enajenige teeme babo adnata puupu cabu piyepu Maamoi, teepi te biname bine niyya cabu ca birige äsecrera!”

¹¹ Iyeta mename seemo cina jeclajutäjimige, babo adnata puupu ne jewaclomtisi, cuta pi-iyepu fooma ireclota gwidape bine piyepu twentifoo modamoda biname bine jewaclomtemisi. Teepi itrametnemalemige babo adnata puupu opo gaabe je Acejiyame ne opo gaabe me acitame, siige jicisi egä,

¹² “Ai lui toraca mene gyene!

Mine miiji iyeta padare cabu mime Acejiyame ne awepyeräja, opo gaabe me acitena, eso ceerana!

Tabe baborage gyene, umleyame gyene, kokreyame gyene!

Teeme ngii caburage gyene iyeteta iyeteta!

Ai mene toraca gyene!”

¹³ Puma cita ca twentifoo modamoda biname bime yepä te cebine nätemlige, “Maane nää umle gäte, laati bemi ai lecaleca bulubulu cäbletäape asigräreji biname? Teepi luma cita ca gemi?”

¹⁴ Cane jejine egä, “Babo biname, cane umle lica gäne, yepä maane umle gäte.” Tabenawecnistige, najige egä, “Ai lui eei biname gemi, babo mäpu cabu ca lui cina ituge äsi. Teepi teeme cäbletäape bine itu jicisäjemujisi, bulu me itu jebenimujisi Maamoi me uudi ca. ¹⁵ Peei name pi teepi jeclajutenenemige Acejiyame me adnata puupu opo gaabe je, teeme kaakesea ne jewenenisi teeme mete cabu iyeta padare cabu, ciye bimu. Lui te adnatäneji gyene babo adnata puupu cabu, tabe ten cama enajenige, teebibine jilyenge-nemige.

¹⁶ Teepi ingwe ca lica pagege loolomecewe coo niyemecewe; bimu te lica atara, coo nuuja nuunu

te lica oomlana teebibine, ¹⁷ingle Maamoi lui te jeclajutenige babo adnata puupu opo gaabe je, tabe te teebibine pa ire jaatwemepi, pa yaawademepi ireclota niiye gome me. Cuta Acejiyame te pagege teeme iyeta elemäcu äciseja.”

8

Ceräcerägääbuyame Uli Ngate

¹ Maamoi te liba seben manu me ngate ne jewälutige, cabucewe te bojäcu enajige cebocebo awa cama. ² Cane puma cita ca jepänimine seben Acejiyame me mename seemo bine aclajuteji Acejiyame me opo gaabe je. Teebibine ecäranemisi seben moole.

³ Cuta nuuja mename seemo te tädige, jeclajutige iiwäreja dade gome. Teeme ime cabu puga ge gol disi miijirage lengo gwidape acrana täapume, siige bucurage ecärisi tabe alenglecäjame Acejiyame me binamewale bime irecu ätumuta mene cama siige uubuderame gol ca wawenäneji iiwäreja dade cabu, lui babo adnata puupu gome puga ge. ⁴ Tabe jeclajutige Acejiyame me opo gaabe je. Teeme ime cabu ca miijirage lengo kloka cina äsige cabu me Acejiyame me binamewale bime irecu ätumuta mene cama. ⁵ Siige tabe pui gol disi ne ecatige, cuta uliobo ne ecatige pui iiwäreja dade cabu ca, ecitige disi cabu me, ijarige gawe me. Piba taatu maadubi te ala sengenige, poto modamoda ala puga ge, paamlepamle cina toplacmeläjininisi, ocneja te cewe ne tedodyeräjige.

Seben Mename Seemo cina Moole bine Jecnäjemisi

⁶ Pui seben mename seemo lui bine moole ecāranemisi, teepi amacetrnājininisi ācnājame. ⁷ Niināceyame te liba teemanu ne jecnājige, piba aisi ipecu cina, lui uliobo piyepu uudi cama alenglecājininisi, babo kokre cama gawe me itrametnemige. Uliobo te peema cita ca āpletnutige, siige yepā poto gawe te ayige, neeneni poto gawe cina abmalāsi. Yepā poto gawe me uli cina ayinisi, neeneni poto gawe me abmalininisi. Baace cina ayinisi iyeta poto ta.

⁸ Neeneni manu me mename seemo te liba teemanu moole ne jecnājige, podo pana gwidape lui te uliobo cama ge, piba ajarige malu cabu me, siige yepā poto malu me niye te atepplingtige uudi me, neeneni poto malu me niye cina abmalāsi. ⁹ Lui poto malu me niye te uudi me ābitige, iyeta ireclota gwidape bine budre me eglecimige, buto bine cuta sabe jewenimige.

¹⁰ Nesae manu me mename seemo te liba teemanu moole ne jecnājige, baborage wale te piba itramige gawe me. Epu ānige ngale pana, siige yepā poto gawe me baduge bora me piyepu waja bora me abacitanige. Neeneni poto gawe me baduge piyepu waja cina abmalininisi. ¹¹ Pui wale me ngii lui Caapo. Pui yepā poto gawe me niye cina caapo me ābitininisi. Bucurage biname cina budre ābitininisi, teepi liba enisi pui niye ne.

¹² Foa manu me mename seemo te liba teemanu moole ne jecnājige, cabu je bimu me yepā poto te āplige, neeneni poto cina abmalāsi; mabye me cuta yepā poto te āplige, neeneni poto cina abmalāsi, cuta yepā poto me wale cina āplegicininisi, neeneni poto me wale cina abmalininisi, piba pui

poto bimu, mabye, wale apaclyera lica ge. Pui name pi bimu me yepä padare krokeciye ge, neeneni padare apaclyäreji ge; cuta ciye me yepä padare krokeciye ge, neeneni padare apaclyäreji ge.

¹³ Puma cita ca cane jepänine yepä warye te tu-ujaninge cabu je. Tabe baborage tagepogogo ca tiicige egä, “Ogi nemi, ogi nemi, ogi nemi, lui cina inajininige gawe cabu. Weene baborage mäpu ne pagege päpäna, cerämu nesae mename seemo cina liba pagege teeme moole bine äcnäja.”

9

¹ Faib manu me mename seemo te liba teemanu moole ne jecnäjige, cane piba jepänine wale ne, lui ituge atrama gawe cabu me. Piiyemrage cupicu puga ge, lui armeji ge. Pui wale ne kii ecärisi pui cupicu ne iitnaname, ² siige tabe jii-nige. Baborage kloka te tasatige, epu pana budni ne lipu juubudärusi, carbe bine icwabimige pi-iyepu bimu ne cuta icwabige. ³ Pui kloka cabu ca sesi cina täsige gawe cabu me. Teeme kokre puga ge biname bine pita ceerame, epu pana pote-tagetage te lipu biname ne yäägutuge babo pita cama. ⁴ Teebiline jejemisi, “Gone sabe jaawen-imuye baace bine, uli bine coo nuuja uutana gwidape bine, yepä pui biname bine taatu sabe jwenemepeye, lui bime mangace cabu lica gyene Acejiyame me cewecu.” ⁵ Teebiline jejemisi faib mabye ngalebora biname bine pita mäpu ceerame, yepä lica budre me aglecame. Teeme peei pita te epu pana ge, potetagetage me äguta cabu ca lipu pita ne jääpänsi. ⁶ Pui padare cabu biname

cina naabe liga budre me cire läbitipesi, yepä teepi budre lica cirege. Teepi babo singi budre me, yepä teepi budre te lica cire joomle-mepi.

⁷ Pui sesi cooso pana ge, lui bine cubu täापume yaama-cetnäjimusi. Teeme mope cabu puga ge gol ca wawenäneji krauni pana gwidape, opo lui biname pana ge, ⁸ edingäli lecaleca ge, giricu lui layani pana ge. ⁹ Teeme dare cabu puga ge epu pana ayana gwidape, cubu cabu lui ca biname cina dare bine jäälyengimusi. Teeme taame puuwämu epu pana ge, bucurage cooso cina lipu kariyota bine yäälädnimusi cubu cabu je. ¹⁰ Teeme kiira gaale cama ge potetagetage me liiyepu. Teepi pui gaale ca biname bine sabe jaawenanemusi faib mabye ngalebora, siige teepi pita ne jääpänsi.

¹¹ Teeme mope biname yepä mename seemo puga ge. Tabe te ire jetwenige pui piiyemrage cupicu ne. Heberu mene ca teeme ngii lui Abadoni, Griik mene ca lui Apolyoni. Teeme aboclomta lui egä 'Sabe Wawenayame'.

¹² Yoo siige, yepä mäpu te peega bapirige, piiyeme cerämu neeneni mäpu gegi otnime.

¹³ Puma cita ca siks manu me mename seemo te jecnäjjige teemanu moole ne. Lui gol ca wawenäneji iiwäreja dade puga ge Acejiyame me opo gaabe je, pui me fooma mutre cabu ca cane nätecijige tagepogogo, ¹⁴ lui jejige siks manu mename seemo ne egä, "Fooma mename seemo bine jüibiremepi, lui cina ätäyäneji gemi Euprates babo baduge gome." ¹⁵ Siige teebibine jüibirimisi puiage kämäge, mabye, bimu, padare cabu teepi yepä cebo biname bine budre me aglecame, neeneni cebo bine abmaläcemame. ¹⁶ Cane nätecijige

luma ngälu cubu biname cooso cama puga ge. Pui lui neeneni hanred milyon ge. ¹⁷ Wama pana cane cooso bine jepänimine piyepu teeme papa cabu lui biname ge. Teepi ayana gwidape asigräreji ge teeme dare bine älyengame. Pui älyenga gwidape lui uliobo pana ududi ge, sapiri kula pana sisi ge, cuta piyepu sulphur pana mulimuli ge. Cooso bime mope layani pana ge. Teeme tage cabu ca täsige uliobo kloka cama piyepu niyarage lengo gwidape ngii sulphur. ¹⁸ Pui nesae gwidape cina: uliobo, kloka piyepu sulphur, cooso bime tage cabu ca lui täsige, seglecemisi yepä cebo biname bine, neeneni cebo cina abmalininisi. ¹⁹ Pui cooso bime kokre lui tage cabu ca ge piyepu kiira cabu ca ge. Teeme kiira lui cobyame mope pana ge, siige pui ca biname bine sabe jewenanemisi.

²⁰ Lui biname cina budre lica äbitaninisi ai mäpu cabu, teepi lica ätecitininisi ime ca wawenäneji gwidape bine awejename. Teepi camu ewejanemisi niyaniya cable bine, piyepu gol ca, silba ca, braasi ayana ca, kula ca, uli ca wawenäneji gwidape bine, lui cina äblicäco ge päpäna, ätecija, otnetneja. ²¹ Cuta teepi lica tatatrongärininisi biname bine agleca mule cabu ca, mowä mule cabu ca, sargi mule cabu ca, gwidape ero cabu ca.

10

Acejiyame me Mename Seemo te Yoane ne Peba Ecäriige

¹ Puma cita ca cane jepänine Acejiyame me nuuja kokre mename seemo te äina je cabucewe ca. Carbe te teebine icwabige cäbletääpe pana.

Cänibäniba te aclitige teeme mope gome. Teeme opo epu apaclyäreji cama ge himu liiyepu, pi-iyepu teeme ernge neeneni uliobo wädräji li-iyepu. ² Teeme ime cabu puga ge matikäli peba, lui te iitneji ge. Tabe teeme camu poto ernge ne malu cabu ecitige, säwäci poto ernge ne doro cabu ecitige, ³ siige baborage tagepogogo ca ala abayanige layani me tagepogogo liiyepu. Seben maadubi cina teebine jewecnistisi. ⁴ Siige teepi liba ala sengenetne-mige, cane oogärame äbitine, yepä piba taatu cane tagepogogo nätecijige, cabucewe ca lui te najige egä, “Gone yoogärute, seben maadubi cina ngeno me bii jüicisi. Peei lui ogä mene gyene.”

⁵ Puma cita ca pui mename seemo cane lui ne jepänine aclajuteji malu cabu piyyepu doro cabu, tabe teeme camu poto ime uutige cabucewe me. ⁶ Acejiyame lui te iyeteta gyene, lui te jebenimuji cabucewe, gawecewe, malu piyyepu teeme cabu lui iyeta gwidape, teeme ngii cabu pui mename seemo te jüicige egä, “Siige! Cerämu awagrija lica gyene. ⁷ Seben manu me mename seemo te liba teeme moole ne pa jääcnäjepi, Acejiyame piba pa yaapirepi teeme ogä ngene atwana ne, tabe lui ituge jaji teeme kaakesea bägrä bine, lui teeme mename biname gemi.” ⁸ Puma cita ca niinäce cane lui tagepogogo nätecijige cabucewe ca, cääri najige egä, “Äte, peba ne ecati lui iitneji gyene pui mename seemo me ime cabu, lui te jeclajutenige malu cabu piyyepu doro cabu.” ⁹ Cane siige ädine, jejine matikäli peba ceerame. Tabe najige, “Ecati, erwi! Määme came cabu caapocapo enajenige,

yepä maane liba erwenite, määme tage cabu mite taatu, uri liiyepu.” ¹⁰ Cane peba ne ecatine teeme ime cabu ca, siige erwine. Cäme tage cabu epu mite enajige uri liiyepu, yepä liba erwine, cäme camuge bora caapocapo ge. ¹¹ Puma cita ca cebine najisi egä, “Maane miiji cääri yepä gääbu jegananemepi, ngena cina cirege äbitena gawe maramara, mene maramara, tääpe maramara biname bime tääpume piyepu gawe mope biname bime tääpume.”

11

Neeneni Aitneja Biname

¹ Puma cita ca cebine suru näcärisi, atonera suru pana, najisi egä, “Äte, iiwäreja mete ne etoneräji, cuta puma lui iiwäreja dade ne etoneräji. Maane cuta ecnemi lija biname cina irecu ätumutenininisi puma. ² Yepä pui mete caale kaake poto ca lui puupu, pui ne gone yaatoneräjute, inge pui puupu lui ceereji ge nuuja biname bine, lica Israela biname bine. Teeme ime cabu sine. Teepi te footituu mabye ngalebora sabe cire jaawenepesi Acejiyame tääpume lui babo cewe ne mara me ituge wawena. ³ Cane cäme neeneni aitneja biname bine cire jäätyepene. Teepi ragre pana cäbletääpe cama cirege. Teepi Acejiyame me Mene cire jaagananemepäsi yepä tausen neeneni hanred siksti bimu ngalebora je.”

⁴ Pui neeneni aitneja biname lui neeneni olibi uli gegi piyepu neeneni lampa atacwa dade gegi, lui cina jaaclajutenige ai gawe Yageyame me opo gaabe je. ⁵ Laati bemi liba singi sabe wawena

teebibine, uliobo te tasatuge teeme tage cabu ca, siige teeme cubuyame bine yaataclomemuge budre me. Yoo, laatibi liba läbitininusi teebibine sabe wawename, peei biname bine pepu birige budre me agleca. ⁶ Teeme conocäco pisi nyene ngupe iibaname, siige teepi lui padare cabu Miiji Mene cirege jajanena, pui padare cabu ngupe te lica acira. Teeme cuta conocäco pisi nyene waja niiye bine uudi me wawename piyepu maramara mäpu bine ätyepejame gawecewe cabu me, teepi liba singi.

⁷ Siige, teepi liba teeme mene jajanena kaakesea ne cire yaapirepäsi, piba drowä gwidape, lui te piyemrage cupicu cabu ca cire tasatepi, ten cama cire larngapi. Tabe teebibine cire läätucärepi, siige budre me cire laaglepi. ⁸ Teeme budrekaake cina cirege gaabe cabu lenaja pui babo cewe cabu je, teeme Yageyame ne luma jibyecrujisi toto ca baarge uli cabu. Pui babo cewe ne ngene ca agli mene ca Sodoma ca piyepu Aikupito ca einenisi.

⁹ Iyeta gawe maramara, mene maramara, inge maramara, tääpe maramara biname cina cirege teeme budrekaake bine päpänenä nesae piyepu cebocebo bimu cama. Teepi singi lica cirege teebibine gape cabu me acitame. ¹⁰ Gawecewe biname cina teeme budre name pi gege cirege. Siige peei name pi teepi cirege giiregire mule wawenetnäja piyepu owecu gwidape cire läcäranipesi, inge pui neeneni mename biname cina teebibine baborage mäpu me cirege wawena. ¹¹ Nesae piyepu cebocebo bimu ingwe gaabe ca Acejiyame te tityepige ireclota buuwemope ne teeme cabu ca, siige tabe abacitanige pui

neeneni biname bime trupa ngalebora me, piba teepi abujengtäsi. Iyeta lui cina jääpänisi teebibine, mage wälu ge. ¹² Puma cita ca pui neeneni mename biname cina äätecijige baborage tagepogogo cabucewe ca iicana egä, “Siclege aima!” Teepi puma cita ca teeme cubuyame bime irewale carbe cabu aaclige cabu me. ¹³ Puirage padare cabu baborage ocneja puga ge, siige babo cewe yepä poto ne sabe jewenige, nain poto cina abmalininisi. Seben tausen biname bine budre me eglecimige. Lui cina abmalininisi, mage wälu ge, siige Acejiyame lui te enajenige cabucewe je, teebine ewepyeräjisi.

¹⁴ Yoo, neeneni me mäpu te peega bapirige. Cerämu pisi nyene yepä.

Seben Manu me Mename Seemo te Teeme Moole ne Jecnäjige

¹⁵ Seben manu me mename seemo te liba teeme moole ne jecnäjige, cane piba nätecijige cabucewe ca tagepogogo cina oräre iicana egä, “Mime Yageyame piyepu Keriso, tabe lui ne tityepuji, teepi ituge gawecewe ne acata teeme ime cabu me, siige teepi te pa yaacanepäsi iyeteta.” ¹⁶ Piba twentifoo modamoda biname, lui cina teeme adnatera puupu cabu icrajenige Acejiyame me opo gaabe je, teepi owe ca gawe me itrametnemalemige, Acejiyame ne opo gaabe me ecitisi, ¹⁷ jiicisi egä,

“Yageyame, babo kokre Acejiyame,
lui sine page, lui tage uja,

cine eso nääcärenisi,

egä maane mäame babo kokre ca ai gawecewe
ne ecanenite.

18 Gawe maramara biname cina babo niiya me
 bābitininisi,
 ingle määme claabe padare te bii
 tatyaramtige.

Ai lui padare gyene budre biname bine
 atraname.

Padare te bii tatyaramtige määme kaakeseayame,
 Acejiyame me mename biname bine daremu
 ceeraname
 piyepu iyeta määme binamewale bine,
 lui cina wālu ituge määme tääpume matimati
 cabu ca ngālu modamoda me.

Padare te bii tatyaramtige sabe wawename pui
 bine, lui cina sabe jewenenisi ai gawecewe
 ne.”

19 Puma cita ca cabucewe je iiwāreja mete te
 iitnige, siige lui uli boks ngalebora ten cotre bine
 ewetnenemisi, pui te pajecu me ābitige. Peei
 mule te liba ābitige, paamlepamle cina toplacme-
 läjininisi, ala puga ge, maadubi cina ala sengenet-
 nemige, ocneja puga ge piyepu aisi ipecu cina
 sitrametnemige gawe cabu me.

12

Magebi piyepu Drowä Gwidape

¹ Puma cita ca cane jepänine, mara opo gwidape
 te lui aboclom-tige dume cabu. Pui lui magebi
 ge. Tabe bimu ca asigräneji ge cābletāāpe tääpume
 piyepu mabye te teeme ernge gawe mage. Teeme
 mope cabu lui twelb wale ca wawenäneji krauni
 puga ge. ² Tabe lui mäpumäpu ge, adnatame ābitige
 pita ala cama.

³ Cuta nuuja mara opo gwidape te aboclomtige dume cabu. Pui lui baborage ududi siible seben mope cama piyepu ten gaale cama. Teeme pui seben mope iyeta krauni cama ge. ⁴ Teeme kiira ca tabe yepä poto wale bine jewälidnemige, siige yiisabimige gawe cabu me. Neeneni poto me wale cina abmalinini. Tabe jeclajutige pui magebi me opo gaabe, adnatame lui te äbitige, naace tääpume bägrä te liba aplimla je tabe piba ärmitame. ⁵ Siige tabe bägrä ne jirngige, lui te iyeta biname bine cire yaawademepi ayana suru ca. Yepä, bägrä jwuutecrisi, ewepläcitisi Acejiyame bau me teeme adnata puupu cabu me. ⁶ Magebi te uucrige daapo taatu cewe cabu me. Acejiyame te puma puupu ne itu semaceträjumi teeme tääpume. Teebine puga ire jotwisi yepä tausen neeneni hanred siksti bimü cama.

⁷ Piba cubu puga ge cabucewe je. Acejiyame me babo mename seemo Maikol piyepu teta cama lui mename seemo, teepi arnginisi siible cama. Siible te teeme mename seemo cama liga naabe uutrutame äbitanige, ⁸ yepä tabe äblicäco ge, peei name pi teepi äblicäco cabucewe je cerämu lenaja. ⁹ Siige pui babo siible ne sjarisi gawe cabu me iyeta teeme mename seemo cama. Tabe pui sasa cobyame gyene, lui ne Diyabolo ca piyepu Satani ca einenisi, ai gawecewe ne lui te ituge angletneja.

¹⁰ Piba cane nätecijige baborage tagepogogo cabucewe je iicana egä,

“Siige Acejiyame te page byuutrutige!

Tabe teeme kokre ne biiri seboclomtige, egä tabe te biname bine ewadenemige!

Piiyepu teeme Keriso te page teeme conocäco ne
 beboclomtige gawecewe täápume,
 ingle Diyabolo te Acejiyame me opo gaabe je
 cerämu lica enajenige
 ätrunga biname bine iicetname ciiye piiyepu
 bimu cabu je.

Teebine siige gawe me bijarisi.

¹¹ Cime ätrunga binamewale cina ituge uutruta
 teeme bau ca Maamoi me uudi ca
 piiyepu teeme aitneja mene cabu ca.

Teepi singi ge teeme ireclota bine äyemelame budre
 täápume.

¹² Peei name pi cabucewe piiyepu lui cina puma,
 weene miiji gege!

Yepä ogi nemi, lui cina inajininige gawe cabu
 piiyepu malu cabu,
 ingle Diyabolo peeyeme ituge otni.

Tabo babo niiyarage gyene,
 ingle tabe umle gyene, egä teeme täápume
 padare matikäli piiyeme.”

¹³ Siible te liba umle äbitige, egä teebine gawe
 cabu me bijarisi, tabe gije abacitige pui magebi
 ne äcwetnename, bägrä ne lui te jirngige. ¹⁴ Magebi
 ne ocärisi babo warye me neeneneni taame tabe uu-
 janame teeme puupu cabu me daapo taatu cewe
 me. Teebine puma pa ire jwaatwepesi nesae pi-
 iyepu cebocebo kämäge cama, piba teebine siible
 te äblicäco oomlana. ¹⁵ Puma cita ca siible te igi
 niiye ne isatige teeme tage cabu ca magebi me
 ingwe poto ca teebine acatame. ¹⁶ Yepä, gawe te
 teebine utityäriige, äpälutige, niiye ne irmitige, si-
 ible me tage bora ca lui te tasatige. ¹⁷ Siible te babo
 niiyarage me äbitige magebi täápume, ädige teeme

poto bägrä bime cama cubu me. Teepi iyeta eei gemi, lui cina Acejiyame me Mene ne jäätrungusi piyepu Miiji Mene jaajananemusi Yeesu poto cidi me. ¹⁸ Siige siible te abmalige malu cabu aclajutame.

13

Neeneni Drowä Gwidape

¹ Cane drowä gwidape ne jepänine malu cabu ca arpata. Tabe ten gaale cama piyepu seben mope cama ge. Teeme gaale iyeta krauni cama ge piyepu iyeta teeme mope cabu ngii puga ge Acejiyame me ngii ne sabe wawename. ² Tabe baborage glunubora pusi pana ge, ngii lepadi. Teeme ime, ernge lui bea pana ge, tage layani me tage pana ge. Siible te teeme kokre ecäriige drowä gwidape ne, cuta ecäriige teeme babo adnata pupu tabe puma cita ca biname bine waadename. ³ Drowä gwidape me yepä mope epu pana ge, egä uja ituge budre me agli, yepä pui budre dupe te läsumurepi. Iyeta biname cina mutäcäco äbitininisi, siige teeme singi cabu otnenininisi. ⁴ Teepi iyeta siible ne opo gaabe ecitisi, inge tabe kokre itu yäacärepi drowä gwidape ne. Teepi cuta drowä gwidape ne opo gaabe ecitisi, jiiçisi egä, “Nuuja te lica gyene drowä gwidape pana. Nuuja te äblicäco teta cama arngi.”

⁵ Acejiyame te ire taatu jecitige drowä gwidape ne tabe mope babo äbitame piyepu Acejiyame me ngii ne sabe wawename. Teeme pui drowä gwidape me cuta conocäco puga ge babo biname me lenajame footituu mabye ngalebora. ⁶ Siige tabe gije abacitige Acejiyame ne, teeme ngii ne

piiyepu teeme lenaja puupu ne äingejame cuta eei bine, lui cina cabucewe je icrajinige. ⁷ Acejiyame ire taatu jecitige tabe teeme binamewale cama arngime, teebibine apremelame. Cuta teeme conocäco puga ge tabe babo biname me äbitame iyeta maramara ingle, maramara gawe, maramara tääpe piiyepu mene maramara biname bime tääpume. ⁸ Iyeta biname cina gawecewe cabu teebine opo gaabe me cire yaacitepesi, yepä eei biname lica lui bime ngii ituge oogära ireclota peba cabu agedna me niinäce gaabe je. Pui peba lui Maamoi myene, lui ne eglujisi.

⁹ Weeme liba tablame piti nemi, itecijinege ai mene! ¹⁰ Lui gemi oomlemame, siige cire joomlemepesi. Lui gemi cubaturikä ca budre me aglecame, siige cubaturikä ca budre me cire yaa-glecemepesi. Ai mäpu mule cina singi Acejiyame me binamewale cina kokre piiyepu ätrunga cama aclajutame.

¹¹ Cuta cane piba nuuja drowä gwidape ne jepänine, gawe cabu ca lui te tasatige. Teeme neeneni gaale puga ge maamoi pana. Tabe siible pana mene jüicemige. ¹² Niinäceyame drowä gwidape te teeme kokre ecäriige pui nuuja ne. Siige tabe teeme irewale giri jicranimige ai gawecewe ne piiyepu teeme cabu lenajayame bine niinäce drowä gwidape ne opo gaabe me acitame, lui me niiyarage dupe äsumureji ge. ¹³ Tabe pui neeneni manu drowä gwidape te modamoda ciitaca mule bine jewenimige; tabe jewenige uliobo ne cabu ca äiname gawe me biname bime irewale. ¹⁴ Acejiyame te ire taatu jecitige tabe ciitaca mule bine wawenecame niinäce drowä gwidape me

irewale. Ai ciitaca mule ca tabe engletnäjemige iyeta biname bine ai gawecewe cabu. Tabe jemige niinäce drowä gwidape pana gwidape ne wawename, lui ne niinäce yaaglepesi cubuturikä ca budre me, yepä siige ireclota ge. ¹⁵ Acejiyame te ire taatu jecitige neeneni manu drowä gwidape te ireclota buuwemope äpwäclutame pui niinäce drowä gwidape pana gwidape ne siige tabe mene iicemame piyepu budre me aglecame, laati bemi lica teebine opo gaabe me acita. ¹⁶ Pui neeneni manu drowä gwidape te giri jicranige iyeta biname bine, matimati biname modamoda biname, dogwe biname owecumete biname, aletnäneji biname coo poto biname, teepi cewecu ne acatame teeme camu poto ime cabu coo mangace cabu. ¹⁷ Nuuja te äblicäco gwidape bine aletna coo piyepu aletname waadena, teeme liba pui cewecu lica gyene. Pui cewecu lui niinäce drowä gwidape me ngii gyene coo teeme ngii namba gyene.

¹⁸ Maane miiji umle cama ai ne opo awatname. Laasi nyene umle biname, tabe te jäärngege, drowä gwidape me namba ngeno myene. Pui namba lui biname me ngii tääpu myene. Pui lui 666 gyene.

14

Maamoi piyepu Teeme Binamewale

¹ Puma cita ca cane ire acitine, jepänine Maamoi ne aclajuteji Siiyona podo cabu. Ten cama puga ge yepä hanred footifoo tausen biname, laati bime mangace cabu oogäräneji ge Maamoi me ngii piyepu teeme Babe me ngii. ² Cane cabucewe ca

tagepogogo nätecijige epu pana niiye te lipu podu cabu ca babo ala cama täcwäjuge piiyepu cuta babo maadubi me ala liiyepu. Pui tagepogogo cuta epu pana ge, biname cina lipu haapi bine jääcnäjimusi. ³ Pui yepä hanred footifoo tausen biname cina jeclajutemige babo adnata puupu piiyepu fooma ireclota gwidape piiyepu twentifoo modamoda biname bime opo gaabe je, siige kirece uupera ne etangisi puma. Nuuja te ibibi lica ge peei uupera ne abiberäjame, yepä pui yepä hanred footifoo tausen biname lui cina Keriso me uudi ca aletnäneji gemi gawecewe cabu ca. ⁴ Teepi lui eei biname gemi, lui cina cogacoga mule umle cäco, ingle teepi camu tääpe cama gemi. Teepi Maamoi ne ingwe icwenisi, tabe liiyeme läduge. Teebibine ituge aletna gawecewe biname bime cabu ca. Teepi lui Acejiyame me piiyepu Maamoi me binamewale gemi. Teepi epu pana gemi ire acita cabu niinäceyame kuu lui yäacärusi Acejiyame ne. ⁵ Teeme tage cabu ca nuuja walya mene te lica ituge asata, coo nuuja niiya mule ne lica ituge päpäna teeme cabu.

Nesae Acejiyame me Mename Seemo cina Mene Jiicemisi

⁶ Puma cita ca cane jepänine yepä mename seemo te cabu je uujana. Miiji Mene lui iyeteta gyene, tabe pui ne ecenanige iyeta biname bime bau me gawecewe cabu, ingle maramara, mene maramara, tääpe maramara, gawe maramara biname bime bau me. ⁷ Tabe baborage tagepogogo ca jiicige egä, “Acejiyame täapume miiji wälu, teebine miiji awepyeräja, ingle padare te bii

tatyaramtige tabe biname bine atraname. Opo gaabe me eciteye, lui te jwenimuji cabucewe ne, gawecewe ne, malu ne, waja bine.”

⁸ Teeme ingwe gaabe ca nuuja mename seemo te tädige, jüicige egä, “Siige, tabe bitramige! Babo cewe Babloniya te bitramige! Teeme sargi mule* cina sabe jaawenemepesi iyeta gawe maramara biname bine. Teeme pui sargi mule lui kokre waina niiye pana ge, siige tabe biname bine jaawenemepi pui nanime.”

⁹ Pui neeneneni mename seemo bime ingwe gaabe ca nuuja te cuta tädige. Tabe jüicige baborage tagepogogo ca egä, “Laati te liba opo gaabe me yaacituge drowä gwidape ne coo teeme pana wawenäneji gwidape ne, coo liba ime cabu coo mangace cabu teeme cewecu ne yaacatuge,¹⁰ tabe te miiji Acejiyame me claabe waina niiye ne nani. Ai lui wainarage niiye ge, Acejiyame me claabe ge, tabe lui ne epadurige kaapo cabu me. Apu biname bine cirege ädnäja uliobo wädräji cabu piyepu niyarage lengo gwidape ngii sulphur wädräji cabu Acejiyame me mename seemo bime piyepu Maamoi me opo gaabe je. ¹¹ Pui uliobo lui ätuma cäco gyene. Teeme kloka cina iyeteta täsenininisi cabu me. Laatibi drowä gwidape ne coo teeme pana wawenäneji gwidape ne opo gaabe me yaacitusi, coo laatibi teeme ngii ne yaacatanusi mangace cabu coo piyepu ime cabu, teepi ciye bimu diibe oocana lica cirege pui

---

* **14:8:** sargi mule: Ai lui toraca sargi mule lica gyene. Biname cina uuje bine jäätrungemepesi, lica Acejiyame ne. Peei lui epu pana gyene, egä teepi sargi mule ne jaawenepesi.

uliobo cabu ca. ¹² Acejiyame me binamewale cina, laati bi teeme mene yäatecijemuge piyepu laati bemi toraca Yeesu täapume, teepi gone onya te agli pui drowä gwidape me gaabe cabu otnetnejame.”

¹³ Puma cita ca cane nätecijige cabucewe ca tagepogogo te iicana egä, “Maane apu yoogäri egä: Gege gemi pui biname cina ama cita ca ngälu Yageyame me kaakesea cabu lui cina budre ne cire jääpänanepesi.” Acejiyame me Seemo te jewecnistige teebine egä, “Toraca mene gyene! Teepi pagege ngene oocana teeme mäpu kaakesea cabu ca, ingle mene te teeme kaakesea poto cidi me ten cama ädenige.”

Gawecewe me Ire Acita Padare

¹⁴ Puma cita ca cane ire acitine, bulubulu carbe ne jepänine. Pui carbe cabu puga ge adnatäneji biname pana gwidape. Teeme mope cabu puga ge gol ca wawenäneji krauni piyepu ime cabu girirage turikä calwacupi ne ärucname. ¹⁵ Iiwäreja mete cabu ca cuta nuuja mename seemo te tasatige, baborage tagepogogo ca ala abayige pui gwidape bau me, carbe cabu lui te enajige egä, “Maane gije abaciti mäame turikä ca kuu bine alacname, ingle ärucna padare te bii tatyaramtige. Gawecewe te ngade bewangige ärucna täapume.” ¹⁶ Siige lui te adnatäneji enajige carbe cabu, teeme turikä ne sjarige gawe cabu me, siige iyeta ngade bine irucnimige.

¹⁷ Iiwäreja mete cabu ca tasatige nuuja mename seemo te. Tabe cuta girirage turikä cama ge. ¹⁸ Iiwäreja mete cabu iiwäreja dade gome ca cuta nuuja mename seemo te tasatige, lui te uliobo ne

ire jaatwuge. Tabe oräre ala abayige pui mename seemo bau me, lui me ime cabu girirage turikä puga ge. Tabe apu jüicige egä, “Määme turikä ca jelacnimi waina kuu bine, ingle ngade bewangetnemige gawecewe me calwacupi cabu.”¹⁹ Siige pui mename seemo te teeme turikä ne sjarige gawe me, jelacnimige waina kuu bine, siige yüisabimige kula cupicu bora me ämungejame. Ai lui Acejiyame me daremu gyene niya mule biname bime täapume.²⁰ Waina kuu bine jimungäjemisi kula cupicu ngalebora je babo cewe kaakepoto cidi ca, siige uudi te tasatige pui ämungeja puupu cabu ca igi niye pana, lui niye yepä piyepu cebocebo miita uugle ge piyepu trii hanred kilomiita leca ge.

15

Seben Acejiyame me Mename Seemo cina Lui Mäpu bine Tityepemisi

¹ Piba cane jepänine mara opo gwidape ne cabucewe je, cälu te äti pana baborage gwidape. Pui lui seben mename seemo ge seben mäpu mule cama. Pui lui ceräcerägäabu mäpu mule gemi, ingle teepi Acejiyame me claabe ne pa yaapirepesi.

² Puma cita ca cane jepänine gwidape ne, lui glaasi malu pana ge, uliobo cama alengläcitäneji ge. Cane cuta jepänimine lui cina ituge uutruta drowä gwidape cabu ca, teeme pana wawenäneji gwidape cabu ca piyepu teeme ngii namba cabu ca. Teepi glaasi pana malu gome jeclajutemige, haapi bine joomlemisi, Acejiyame lui ecäranemige.

³ Siige teepi etangenisi Acejiyame me kaakesea

biname Moose piyepu Maamoi, teeme uupera ne apu egä,

“Yageyame, kokrerage Acejiyame,
maane ngena jaawenute, baborage piyepu
miijirage gyene!

Gawe maramara biname bime Mopeyame,
mäame mule lipu conocäco piyepu toraca
gemi!

⁴ Yageyame, iyeta biname cina wälu gemi mäame
täapume
piyepu mäame ngii ne ewepyeräjenisi,
ingle maane taatu gäte epucäco.

Iyeta gawe maramara biname cina cirege otni
meebine opo gaabe me acitame,
ingle teepi mäame conocäco atrana ne ituge
päpäna.”

⁵ Ai ingwe gaabe ca cane jepänine cabucewe je
lui iiwäreja mete te iitneji ge. Pui mete cabu puga
ge cäbletääpe ca wawenäneji mete, Acejiyame
luma enajenige. ⁶ Iiwäreja mete cabu ca pui seben
mename seemo cina täsige, lui bime mäpu mule
puga ge. Teepi bulubulu cäbletääpe asigräreji ge,
lui jugi cäco piyepu oplacmeläja cama. Teepi gol
sea ca ätäyäneji ge dare cabu. ⁷ Foa ireclota
gwidape bime yepä te ecäranemige teeme yepäyepä
bine gol disi. Acejiyame lui te iyeteta gyene, teeme
claabe ca apanäneji ge pui disi cina. ⁸ Acejiyame
me kokre piyepu apacljera iiwäreja mete ne epu
pana icwabige, kloka te lipu mete ne yaacwabuge.
Nuuja te äblicäco ge piyeme abacita, ngälu pui
seben mename seemo bime mäpu cina liba pa
lapiripesi.

16

Seben Ceräcerägäabu Mäpu Mule

¹ Puma cita ca cane nätecijige baborage tagepogogo iiwäreja mete cabu ca, lui jejemige pui seben mename seemo bine egä, “Äte, ecebmeläjemeye gawe cabu me Acejiyame me claabe cama lui seben disi gemi!” ² Piba niinäce manu mename seemo te ädige, ecebmalige teemanu disi ne gawe cabu me, siige lui cina drowä gwidape me cewecu ne itu yaacatepesi cuta lui cina teeme pana wawenäneji gwidape ne itu opo gaabe me yaacitanepesi, teepi mage niyarage pita droobo bine jepänanemisi.

³ Puma cita ca neeneni manu mename seemo te teemanu disi ne ecebmalige malu cabu me. Niiye te epu pana äbitige budre biname me uudi liiyepu, siige iyeta ireclota gwidape cina budre äbitininisi puma.

⁴ Cuta nesae manu mename seemo te teemanu disi ne ecebma-lige baduge bora me piiyepu waja bora me, siige niiye cina uudi me atep lengäjininisi.

⁵ Cane nätecijige niiye bine lui mename seemo te ire jetwemenige, jiicige egä,

“Oo, maane epucäco Acejiyame gäte,
maane lui tage uja piiyepu lui säte page!

Määme atrana lui conocäco gyene.

⁶ Teepi yaaglecemepesi määme binamewale bine piiyepu määme menameyame bine,
siige maane becärimite uudi teepi nanime.

Teepi teeme niiya mule daremu becatisi.”

⁷ Puma cita ca cane nätecijige iiwäreja dade gome ca tagepogogo egä, “Yageyame, kokrerage Acejiyame, mäame atrana lui toraca gyene piyepu conocâco gyene.”

⁸ Puma cita ca fooa manu mename seemo te teeme disi ne ecebmalige bimu cabu me, siige bimu te baborage nuunu me äbitige, biname bine ebemige teeme nuunu te. ⁹ Biname bine niyaniya ebemige, yepä teepi Acejiyame me ngii ne sabe jewenanisi, lui me ime cabu sine ai mäpu bine ätyepejame. Teepi singi lica teeme niiya mule cabu ca atamongärame piyepu Acejiyame me ngii ne awepyeräjame.

¹⁰ Puma cita ca faib manu mename seemo te teeme disi ne ecebmalige drowä gwidape me babo adnata puupu cabu me. Krokeciye te icwabige tabe lui gawe ne ecanige. Biname cina wätä ägutaninisi pita name pi. ¹¹ Siige teepi caburage Acejiyame me ngii ne sabe jewenanisi teeme droobo piyepu pita name pi, yepä teepi teeme niyaniya mule cabu ca lica atamongärininisi.

¹² Puma cita ca siks manu mename seemo te teeme disi ne ecebmalige Euprates baborage baduge cabu me. Baduge te yuuri-cnige, gaabe me äbitige naace täapume gawe mope biname cina otnime bimu acita gome ca. ¹³ Piba cane nesae niyarage cable bine jepänimine. Teepi poogä pana ge. Teeme yepä te siible me tage bora ca tasatige, nuuja te drowä gwidape me tage bora ca tasatige,

nuuja te walya mename biname* me tage bora ca tasatige. ¹⁴ Teepi niiyaniya seemo gämi, lui cina ciitaca mule bine jewenenemisi. Teepi cirege ot-netneja gawecewe cabu ta maramara gawe mope biname bine abasecretname yepä gome me teepi cubu iicaname kokrerage Acejiyame me babo bimu cabu.

¹⁵ “Itecijinege, cane eromaame pana ädenine! Gege gyene pui biname, lui te ireclota enajenige, teeme cäletääpe bine cängenarage ire jetwemenige, piba tabe cuutacuta lica cire waatne-pi, siige biname bime sobe cabu tabe ajiri lica cirege.”

¹⁶ Puma cita ca pui seemo cina jebasecretnimisi gawe maramara mope biname bine puupu cabu me, Heberu mene ca lui puupu ne einenisi Armagedona ca.

¹⁷ Siige seben manu mename seemo te teeme disi ne ecebmalige buuwemope cabu me. Iiwäreja mete cabu babo adnata puupu cabu ca baborage tagepogogo te jüicige egä, “Siige, bapirige!”

¹⁸ Paamlepamle cina toplacmeläjininisi, babo ala puga ge, maadubi cina ala sengenetnemige piyepu baborage ocneja puga ge. Niinäce pepu baborage ocneja ne lica ituge päpäna agedna cabu ca ngälu ai padare cabu. ¹⁹ Babo cewe te äplige nesae cebocebo me, piyepu cuta maramara gawe cabu ta modamoda cewe cina sabe äbitininisi.

---

* **16:13:** Fwalya mename biname: Ama cita ca ngälu neeneni me drowä gwidape lui te tasatepi gawe cabu ca, pui ne einenisi walya mename biname ca. Tabe niinäce drowä gwidape me ngii cabu mene jüicemuge biname bine conocono gaabe cabu me waadename.

Acejiyame te ngene lica jitrimalige babo cewe Babloniya poto cidi me, siige tabe jewenige waina niiye nanime kaapo cabu ca. Pui waina niiye lui teeme Acejiyame me claabe ge. ²⁰ Iyeta curä cina apeseräjininisi, iyeta podo cina baa liiyeme äbitininisi. ²¹ Modamoda aisi ipecu cina sitrametnemige cabu ca biname bime papa cabu me. Teeme yepäyepä bime mäpu lui footifaib kilo ge. Yepä biname cina Acejiyame me ngii ne sabe jwenisi ai mäpu miji pi, inge mage niyarage ge.

17

Babo Sargi Magebi piyepu Drowä Gwidape

¹ Disi cama lui seben mename seemo, teeme yepä te tädige cäme bau me, najige egä, “Tädi, cane naawabenine, babo sargi magebi ne lipulipu cirege daremu ceera, pui babo cewe ne lui bucurage niiye gome ituge raranga. ² Gawe mara-mara mope biname cina ten cama sargi mule ituge wawena, piyepu biname cina sice buduma pana me ituge äbita teeme sargi mule waina niiye nani cabu ca.”

³ Puma cita ca Aceji Seemo te nacenanige cebine, mename seemo te nacenige biname cäco cewe cabu me. Puma cane jopänine magebi ne adnatäneji ge ududi drowä gwidape papa cabu. Tabe lui seben mope cama ge piyepu ten gaale cama ge. Teeme iyeta tääpe cabu niyarage ngii oogäräneji ge Acejiyame ne sabe wawename. ⁴ Magebi te ududi piyepu ciriyäciriyä cäbletääpe asigräneji ge, acwabäneji ge gol ca wawenäneji abasogära gwidape ca, oplacmeläja kula ca piyepu kusa ca. Teeme ime cabu gol kaapo puga ge, lui apanäneji

ge teeme jugijugi mule ca piiyepu sargi mule ca.
⁵ Teeme mangace cabu oogäräneji ge ngii, lui me aboclomta ogä gyene. Apu oogäräneji gyene, BABO CEWE BABLONIYA, LUI INGLE GYENE IYETA JUGIJUGI PIIYEPU SARGI MULE TÄÄPUME AI GAWECEWE CABU.

⁶ Cane jopänine, egä tabe sice buduma pana gwene Acejiyame me binamewale bime uudi nani cabu ca piiyepu eei bime uudi nani cabu ca, lui bine ituge budre me agleca Yeesu cabu ätrunga miji pi.

Cane liba jopänine teebine, cane mage mutäcäco äbitine. ⁷ Pui mename seemo te cebine nätemlige egä, “Maane ngeno me mutäcäco bäbitite? Cane naajenine, ai magebi lui ngena tääpume mwene, piiyepu cane naajenine, pui seben mope cama ten gaale cama drowä gwidape lui ngeno myene, magebi lui me papa cabu onajenige. ⁸ Maane lui drowä gwidape ne niinäce jääpänepete, lui uja yaanajepi, siige page lica gyene, tabe mameta gyene cuta cääri asata piyemrage cupicu cabu ca, yepä sabe cire läbitepi. Ai gawecewe cabu lenajayame lui bime ngii lica ituge oogära ireclota peba cabu, Acejiyame te luma ngii itu yoogärimuji agedna me niinäce gaabe ca, teepi cirege cälu te äti liba cire jääpänepesi ai drowä gwidape ne, ingle tabe uja yaanajepi, siige page lica gyene, yepä cuta cire tacnepi.

⁹ Umle biname lete nemi, teepi te ai mule ne ngene ca aglime. Drowä gwidape me seben mope lui seben podo gemi, magebi te lui papa cabu onajenige. Teepi cuta seben gawe mope biname gemi. ¹⁰ Faib cina itu itrametnemuji, yepä te pisi

nyene, yepä te camu gyene otni. Tabe liba cire tädepi, tabe matikäli padare taatu cire yaanajepi. ¹¹ Cuta pui drowä gwidape lui te uja yaanajepi, siige page lica gyene, liba cire tacnenutepi, tabe eit manu babo biname me cire yaanajepi. Tabe cuta peese nyene pui seben mope biname bime yepä, siige tabe budre gome me cire lädepi.

¹² Maane lui ten gaale bine jepänimite, teepi lui ten gawe mope biname gemi, lui cina camu gemi mope biname me äbita. Teepi liba cire läbitipesi mope biname me, teepi pui drowä gwidape cama gigri matikäli taatu padare cabu biname bine cire yaawadepesi. ¹³ Teepi yepä ngene atwana cama cirege, siige drowä gwidape ne teeme kokre cire yääcärepesi. ¹⁴ Teepi cire larngipesi Maamoi cama, yepä Maamoi teeme binamewale cama pa yaapremalemepi teebibine, ingle tabe iyeta yageyame bime Yageyame gyene piyepu iyeta mopeyame bime Mopeyame gyene. Teeme binamewale eei gemi, Acejiyame lui bine ala ituge asogleca piyepu äjäcra. Teepi siige toraca gemi teeme tääpume.”

¹⁵ Mename seemo te cuta apu cebine najige egä, “Maane lui niiye bine jepänimite, sargi magebi te lui gome onajenige, teepi lui gawe maramara, ingle maramara, tääpe maramara, mene maramara biname bime tääpu memi. ¹⁶ Maane lui ten gaale bine jepänimite piyepu lui drowä gwidape ne jepänite, teepi pui sargi magebi ne cire jwäägyepesi. Teepi teeme iyeta gwidape bine cire yaawademepesi, cire jwiirecemepesi siige cuutacuta cire waabma-lepesi. Teepi teeme mäju bine cire yäärngäjemepesi, siige uliobo cabu

cire waaceratepesi. ¹⁷ Pui ten gawe mope biname cina cirege ai bine wawenetnäja, ingle Acejiyame te cire jaawenemepi teepi wawename, tabe ngena täapume singi. Siige teepi yepä ngene atwana cama teeme kokre drowä gwidape ne cire yääcärepesi. Teepi drowä gwidape ne cire jäätecijepesi, ngälu Acejiyame me mene ibi cire läbitipesi. ¹⁸ Lui magebi ne jopänite tabe lui babo cewe tääpu mwene, luma cita ca ire jetwenenemisi iyeta gawe maramara mope biname bine.”

18

Babo Cewe Babloniya Itramige

¹ Ai mule ingwe gaabe ca cane piba jepänine nuuja mename seemo ne, lui te cabu ca täinige. Tabe babo kokre cama ge piyepu teeme apaclyera te gawecewe ne epaclyäriige. ² Tabe babo tagepogogo ca ala abayanige egä,

“Siige tabe bitramige! Babo cewe Babloniya bitramige!

Tabe bäbitige jugijugi piyepu niiyaniya cable bime lenaja puupu me.

Cibu cäco niyarage ele cina puma teeme mete bine bii berangäjemisi.

³ Iyeta gawe maramara biname cina teeme waina niye ne senumesi,

teeme sargi mule me kokre waina niye ne.

Gawe maramara mope biname cina ten cama sargi mule yaacnepesi

piyepu gawecewe me iyeta aletnaletna biname cina teeme bau ca bucurage rarekaake bine jääpänanemepesi,

ingle tabe singi teeme bau ca gwidape alet-name
teeme lijaliija singi bine ngene aglime.”

⁴ Puma cita ca cane cuta nuuja tagepogogo cabucewe ca nätecijige, lui jicige egä, “Täsineye cäme binamewale, täsineye peei cewe cabu ca. Gone yäabäcnuye teeme niija mule cabu me, piba weene ten cama yepä niija daremu ne lica cirege päpäna. ⁵ Teeme niija mule epu bucurage gemi, egä bii jegeletnemige cabucewe me, siige Acejiyame te ngene bii jotwige teeme niiyarage mule täapume. ⁶ Pepu jewenepeye teebine, tabe lipu weebibine itu jiwenipi. Tabe ngena ituge wawena weeme täapume, weene cuta neeneni me daremu ewecnistepeye. Jengärepeye teeme kaapo ne neeneni gääbu kokre waina niije ca, tabe lui waina niije weebibine itu icäripi. ⁷ Puma ngälu mäpu piyepu ele ecärepeye, tabe luma ngälu lawepy-eräjepi piyepu gwidape papa cabu yaanajepi. Tabe teemämu apu jücanenige, ‘Cane age säne babo mope magebi. Cane nuuja cuubla lica gäne; cane nuuja singi lica gäne ele me.’ ⁸ Peei name pi yepä bimu cabu mäpu biijabija cina teebine cire jaabale-tnecepesi, naace pita, ngenecu mäpu, gane. Teebine uliobo cabu cirege uubudera, ingle Yageyame, Acejiyame, lui te teebine cire jaa-tranepi, tabe babo kokreyame gyene.”

⁹ Siige gawe mope biname lui cina ten cama sargi mule yaacne-musi piyepu teeme singisingi cabu me yäabäcnusi, teepi ele cire yääwäyepesi liba cire jääpänepesi uliobo kloka ne, teebine lui te cire yaabenepi. ¹⁰ Teepi cudecewe je cire yäämyemutemepi, ingle teepi mage wälu cirege

teeme mäpu name pi. Teepi cire jiicepesi egä, “Oo babo cewe Babloniya, babo kokreyame cewe, lipu niiyarage gyene mäame täapume! Maane watatarage atrana ne bii jepänite.”

¹¹ Ai gawe cabu gwidape bine aletname lui biname cina yaawadimusi, teepi cuta ele cire yääwäyepesi teebine, ingle ingwe ca laati te teeme bau ca gwidape bine cire jaletnemepi: ¹² teeme gol, silba, oplacmeläja kula piyepu kusa; miijimiji opo bulubulu cäbletääpe, silk cäbletääpe piyepu cäbletääpe lui ududi piyepu ciriyäciriyä kala cama; maramara uli miijimiji lengo cama, maramara gwidape lui bine wawenäneji gemi elepent me giricu ca, miijimiji uli ca, braasi ayana ca, ayana ca, bulubulu kula ca ngii maabolo; ¹³ piyepu maramara gwidape lui cina mite yääcärusi deedei ne, miijimiji lengo kloka cama lui gwidape, opo piyepu edingäli agana miijimiji lengo gwidape; waina niiye, oil, bulu, wiiti kuu; kau, maamoi, cooso piyepu kariyota, cooso cina lui bine yäälädnejemusi. Teepi cuta aletnäneji biname bine yaawadimusi aletname cuta piyepu biname bime ireclota bine. ¹⁴ Aletnaletna biname cina jejisi egä, “Maane lui miijimiji gwidape täapume babo singi naanajanumi, siige lica gemi. Mäame iyeta dogwe piyepu anglangla gwidape cina niiya bäbitinini, ingwe ca lica cirege päpäna.”

¹⁵ Yoo, lui biname cina pui babo cewe cabu me gwidape bine yaawadanemepesi aletname, puma cita ca rarekaake jääpänanemepesi, teepi cudecewe je cire yäämyemutemepi, wälu cama ire cirege teeme mäpu täapume. Teepi ele cire yääwäyepesi, ¹⁶ cire jiicepesi egä, “Oo baborage

cewe, lipu niyarage gyene teeme täápume! Tabe lasigruge miijirage opo bulubulu cäbletääpe ca, ududi piyepu ciriyäciryä kala cama cäbletääpe ca; cuta labasogäruge gol ca wawenäneji gwidape ca, oplacmeläja kula ca piyepu kusa ca. ¹⁷ Siige, watatarage teeme bucurage gwidape cina niya bäbitininisi.”

Siige iyeta buto waapo awadena biname, buto cabu kaakesea biname, buto cabu otnetneja biname piyepu malu cabu lijaliya kaakesea biname gemi, teepi iyeta cudecewe je cire yäämyemutemepi. ¹⁸ Siige liba jepänisi teeme kloka ne cabu me agela, jiicisi egä, “Oo, nuuja cewe lica gyene ai cewe pana!” ¹⁹ Teepi uubli ca aganininisi, ele ewäyisi, jiicisi egä, “Lipu niyarage gyene ai baborage cewe täápume! Teeme bau ca iyeta lijaliya buto yageyame cina teeme rarekaake bine jääpänanemus. Siige watatarage iyeta teeme gwidape cina niya bäbitininisi.”

²⁰ Cabucewe, maane miiji gege, inge pui babo cewe te lipu niya ne bii jepänige! Acejiyame me binamewale, weene miiji gege; Keriso me ätyepäneji biname piyepu Acejiyame me mename biname weene cuta miiji gege, inge Acejiyame te niya daremu becäriige teebine, naace name pi tabe lipu weebibine jiwenipi.

²¹ Puma cita ca yepä kokre mename seemo te babo kula ne ecatige, ijarige malu cabu me, jicige egä, “Babo cewe Babloniya ne apu cirege gawe me ajara, siige ingwe ca lica cirege päpäna. ²² Ingwe ca lica cirege mäame gaabe cabu ätecija haapi ala ne, nuuja uupera ne, gogogo ala ne,

moole ala ne. Biname cina lui maramara kaake-sea bine jaawenimusi, teebibine ingwe ca lica cirege määme cabu päpäna. Deedei gädnäja gu-ugla ingwe ca lica cirege ätecija määme cabu. ²³ piyepu lampa ngale ne ingwe ca lica cirege päpäna määme cabu, cuta ciwelooyame bime atejäclmuta gege ne ingwe ca lica cire jääpänesi määme cabu. Apu cirege äbita, ingle määme alet-naletna biname, lui niinäce gaabe ge ai gawecewe cabu, piyepu määme mowä piyepu piiseba mule biname cina gawe maramara biname bine itu yaangletnäjemepesi. ²⁴ Määme gaabe cabu cuta ituge apira Acejiyame me mename biname bime uudi piyepu cuta teeme poto binamewale bime uudi, cuta iyeta biname bime uudi, lui bine ituge agleca ai gawecewe cabu.”

19

¹ Ai ingwe gaabe ca cane nätecijige bucurage biname cina iicana pana tagepogogo cabucewe ca, lui jiicige egä,

“Acejiyame ne ewepyeräjeye!

Ireclota, iyeta miiji piyepu kokre mime Ace-jiyame memi,

² ingle teeme atrana lui conocäco piyepu toraca gyene.

Tabe jutranige babo sargi magebi ne,

lui ai gawecewe ne ire jaarmetnanuge teeme sargi mule ca.

Acejiyame te mäpu daremu bii bocäriige;

ingle tabe teeme kaakesea bägrä bine budre me itu yaaglecanemepi.”

³ Teepi cuta cääri abayaninisi egä, “Acejiyame ne ewepyeräjeye! Babo cewe me kloka te iyeteta cire jaagelepí cabu me!” ⁴ Puma cita ca twentifoo modamoda biname piyepu fooa ireclota gwidape cina itrametnemalige gawe cabu me, Acejiyame ne opo gaabe me ecitisi, babo adnata puupu cabu lui te enajenige. Teepi jiicisi egä, “Toraca, Acejiyame ne ewepyeräjeye!”

Maamoi me Atejäclmuta Soriyomu

⁵ Piba cane nätecijige tagepogogo te babo adnata puupu gome ca jiicige egä, “Iyeta Acejiyame me kaakesea bägrä, lui cina wälu gemi teeme täapume matimati cabu ca ngälu modamoda, weene mime Acejiyame ne ewepyeräjeye!”

⁶ Siige puma cita ca cane nätecijige bucurage biname cina iicana pana tagepogogo, epu pana niye te lipu babo ala cama täcwäjicuge podo cabu ca, cuta maadubi ala pana ge. Teepi apu jiicisi egä, “Acejiyame ne ewepyeräjeye!

Yageyame, mime kokrerage Acejiyame,
tabe sine page Mopeyame!

⁷ Mine miiji ngenecu miiji piyepu gege ninajinege!

Mine teeme ngii ne yaawepyeräjesi,
ingle Maamoi me atejäclmuta padare te bii tatyaramtige.

Teeme ngulebägrä te amacetnäjäneji gwene teeme täapume.

⁸ Teebine ituge jugi cäco bulubulu cäbletääpe ceera tabe asigrame.”

Ai bulubulu cäbletääpe lui Acejiyame me binamewale bime conocäco mule gemi.

⁹ Puma cita ca mename seemo te cebine najige egä, “Maane yoogäri egä: gege gemi, lui cina ala asogläcneji gemi Maamoi me atejäclmuta soriyomu täapume.” Cuta tabe jiiçige egä, “Ai lui Acejiyame me toraca mene gyene.”

¹⁰ Cane teeme ernge gawe me natramige teebine opo gaabe me acitame, yepä tabe najige egä, “Peei ne gone jaawenute! Cane cuta Acejiyame me kaakesea bägrä gäne maane liiyepu cuta mäame poto ätrunga binamewale cina liiyepu, iyeta lui cina joomlenisi toraca mene ne, Yeesu lui ne ituge awabudnita. Maane Acejiyame ne opo gaabe me eciti!”

Yeesu lui toraca mene ne ituge awabudnita, peese nyene lui te Acejiyame me mename biname bine ngene atwana yääcāranemuge.

Biname Lui te Bulubulu Cooso cabu Tädige

¹¹ Puma cita ca cane jepänine cabucewe te iitneji ge, cuta bulubulu cooso ne jepänine puma. Cooso cabu lui te tädige, teeme ngii lui Toraca piiyepu Conocäco. Teeme atrana piiyepu cubu iicana lui conocäco gyene. ¹² Teeme irecu lui uliobo wädräji pana ge, piiyepu teeme mope cabu puga ge bucurage krauni. Teeme cabu ngii puga ge, yepä nuuja te umle lica gyene, ngena ngii gyene. Tabe taatu gyene umle. ¹³ Tabe lui cäbletääpe ca asigräneji ge, uudi cabu ituge iiglenuta. Teeme ngii lui Acejiyame me Mene gyene. ¹⁴ Cabucewe caami cina teebine ingwe sicwisi, bulubulu cooso cabu seclige. Teepi jugi cäco bulubulu cäbletääpe cama ge. ¹⁵ Bulubulu cooso cabu lui te tädige, teeme tage cabu ca girirage cubuturikä te tasatige. Tabe pui

turikä ca cire yaapremalemepi gawe maramara biname bine. Tabe teebibine ayana suru ca cire yaawecetnäremepi. Tabe kokrerage Acejiyame me claabe ne cire yaaboclomtepi. Biname te lipu jäämungäjemuge waina kuu bine migi apirame, tabe pepu cirege Acejiyame me cubuyame bine ämungeja. ¹⁶ Teeme cäbletääpe cabu piiyepu wawe cabu ngii oogäräneji gyene egä,
 IYETA MOPE BINAME BIME MOPE BINAME,
 IYETA YAGEYAME BIME YAGEYAME.

¹⁷ Puma cita ca cane mename seemo ne jepänine bimu cabu aclajuteji. Tabe baborage tagepogogo ca ala abayanige iyeta ele bime cabu me, lui cina cabu je uujaninisi egä, “Naaclege, tabasecret-nineye Acejiyame me babo soriyomu tääpume!
¹⁸ Naaclege gawe maramara mope biname bime mäju cibi me, cubu mope biname bime mäju cibi me, caami biname bime mäju cibi me, cooso bime mäju cibi me, teeme waadenenayame bime mäju cibi me. Iyeta biname bime mäju cibi me naaclege, aletnäneji biname bime mäju cibi me piiyepu poto biname bime mäju cibi me, iyeta biname bime mäju cibi me modamoda biname cabu ca ngälu matimati me.”

¹⁹ Puma cita ca cane jepänine drowä gwidape ne piiyepu jepänimine gawe maramara mope biname bine piiyepu teeme caami bine. Teepi abasecretnäneji gemi naace tääpume cubu iicaname biname cama, lui te bulubulu cooso cabu tädige, piiyepu teeme caami cama. ²⁰ Drowä gwidape piiyepu walya mename biname, lui te ciitaca mule itu jaawenemepi teeme opo gaabe je, teebibine joomlisi. (Teeme pui ciitaca mule ca tabe ituge

angletne-ja, lui cina drowä gwidape me cewecu ne itu yaacatanepesi, cuta teeme pana wawenäneji gwidape ne lui cina itu opo gaabe me yaacitanepesi.) Siige teebibine ireclota cama aajarisi uliobo puupu cabu me, luma niyarage lengo gwidape ngii sulphur ayenige. ²¹Teeme caami bine cubuturikä te eglecimige, lui turikä te tasatige pui me tage cabu ca, bulubulu cooso cabu lui te tädige. Iyeta ele cina teeme mäju bine erngäjimisi, ngälu camuge äbitinisi.

20

Satani te Cirege Ätäyäneji Lenaja Yepä Tausen Kämäge Ngalebora

¹ Cane puma cita ca jepänine, Acejiyame me mename seemo te cabucewe ca täinige kii cama piyemrage cupicu ne iitnaname, cuta teeme ayana seea puga ge. ² Tabe joomlige siible ne, pui sasarage cobyame ne, Diyabolo ca piyepu Satani ca lui ne einenisi. Tabe jetäyige teebine yepä tausen kämäge täöpume, ³ ijarige piyemrage cupicu bora me, cupicu ne kii ca ermige, klaje jevenige tabe puma lenajame ngälu yepä tausen kämäge cina liba cire lapiripesi, siige tabe piba biname bine lica angletneja. Peei ingwe gaabe ca teebine cirege asata, iibira matikäli padare cabu lenajame ai gawe cabu.

⁴ Puma cita ca cane jepänimine mope biname bime adnatera puupu bine piyepu lui cina adnatäreji ge puma. Teebibine conocäco ituge ceera atrana täöpume. Cane cuta eei biname bime cable bine jepänimine, lui bine ituge budre me agleca,

ingle teepi Yeesu ne itu teitnejanumesi, piiyepu Acejiyame me Mene ne itu tejanemumesi. Teepi lica ituge drowä gwidape ne awejena coo piyepu teeme pana wawenäneji gwidape ne. Teepi cuta teeme cewecu ne lica ituge acatena mangace cabu coo piiyepu ime cabu. Teepi ireclota cabu me täcnärige, mope biname bime adnatera puupu cabu adnatärige, siige Keriso cama gigri ai gawecewe ne ecanisi yepä tausen kämäge ngalebora. ⁵ Poto budre biname cina ireclota me lica täcnärige, ngälu peei yepä tausen kämäge cina liba apirininisi. Ai lui niinäce budre ca arpinera gyene. ⁶ Babo gege gemi, lui cina budre cabu ca niinäce cirege arpinera; teepi Acejiyame me binamewale gemi. Uliobo puupu lui neeneni me budre gyene, tabe teebibine lica cirege oomlema, yepä teepi iiwäreja biname täapume cire yaacrajemepi Acejiyame täapume piiyepu Keriso täapume. Piiyepu teepi Keriso cama gigri cire yaacanepesi ai gawecewe ne yepä tausen kämäge ngalebora.

Satani ne Epremalisi

⁷ Yepä tausen kämäge cina liba cire lapiripesi, Satani ne piba cirege asata cupicu cabu ca, siige iibira. ⁸ Tabe cire waatnepi iyeta poto ta gawe maramara biname bine angletnejame, naace Googi piiyepu Maagogi biname bine. Tabe teebibine cire jaabasecretne-mepi cubu iicaname. Teepi epu bucurage gemi malu cabu koriyo liiyepu. ⁹ Teepi ai gawecewe cabu eplidnärisi, Acejiyame me binamewale bime lenaja puupu ne jewaclomtisi, piiyepu pui babo cewe ne tabe lui täapume singi. Yepä uliobo te täinige cabucewe ca,

siige eglecimige teebibine. ¹⁰ Satani lui te teebibine ituge angletneja, teebine ijarisi uliobo piiyepu niyarage lengo gwidape ngii sulfur wädräji cabu me, niinäce liiyeme ituge ajara drowä gwidape naabine walya mename biname. Teeme puma peei mäpu cabu lenaja iyeteta gyene, ciiye bimu.

Ceräcerägäabu Atrana

¹¹ Puma cita ca cane jepänine bulubulu babo adnata puupu ne, cuta lui te adnatäneji gyene puma. Cabucewe piiyepu gawecewe cina uucräsi teeme opo gaabe ca, siige teebibine ingwe ca lica cirege päpäna. ¹² Piiyepu cane jepänimine budre biname bine matimati cabu ca ngälu modamoda me, teepi babo adnata puupu opo gaabe je jeclajutemige. Siige peba bine jepatnäjemisi. Cuta nuuja peba ne jepatnisi, naace ireclota peba ne, ngälu cäco ireclota päpäna täöpume luma ngii oogäräneji gemi. Budre biname bine teeme mule ibi jitranimisi, peba cabu lipu oogäräneji gemi teeme poto cidi me. ¹³ Malu te teeme cable bine sewecnimige, budre piiyepu aadiri cina cuta teeme cable bine sewecnemäsi, siige teebibine jitranimisi teeme mule ibi, teepi ngena ituge wawenetnäja. ¹⁴ Siige budre piiyepu aadiri bine aajarisi uliobo puupu cabu me. Pui uliobo puupu lui neeneni me budre gyene. ¹⁵ Piiyeme cuta iyeta eei biname bine yisabimisi, lui bime ngii lica ge ireclota peba cabu, luma ngii ituge acrana ngälu cäco ireclota päpäna täöpume.

21

Kirece Cabucewe piiyepu Gawecewe Cirege

Lenaja

¹ Cane piba kirece cabucewe naabine kirece gawecewe jääpänine. Niinäce cabucewe piyepu gawecewe cina ituge apira, cuta malu te ituge apira. ² Cane cuta jepänine babo cewe, kirece Yerusalema ne, Acejiyame täöpume lui ne ituge mara me wawena, tabe teeme bau ca täinige cabu ca. Tabe epu pana abasogäräneji ge, ngulebägrä ne lipu waabasogärusi tabe atejäclmuta äbitame. ³ Cane nätecijige baborage tagepogogo te babo adnata puupu cabu ca iicana egä, “Ire, Acejiyame me lenaja puupu page biname bime cama gyene. Tabe teta cama cire yaanajepi, teepi teeme binamewale cirege. Tabe Acejiyamerage te ten cama lenaja, tabe teeme Acejiyame cirege. ⁴ Tabe cirege teeme irecu cabu ca ele mäcu äciseja. Puma ingwe ca piba budre lica cirege, nuuja ngenecu mäpu lica cirege, ele lica, pita lica, ingle sasa mule cina uja ituge apira.”

⁵ Siige puma cita ca babo adnata puupu cabu lui te enajenige, jiicige egä, “Cane iyeta gwidape bine kirece me jewenenemine!” Tabe cuta cebine najige egä, “Ai mene ne yoogäri peba cabu, ingle toraca gyene piyepu miiji gemi ätrungame.”

⁶ Tabe cuta jiicige, “Siige, iyeta gwidape cina wawenäneji gemi! Cane lui niinäcegaabeyame piyepu ceräcerägäabuyame, cane agedna piyepu apira gäne. Laati te niyemecewe, cane conocäco yääcärune tabe nanime ireclota niye waja cabu ca daremu cäco. ⁷ Laati te yuutrutuge, tabe cäme bau ca jääpänuge, egä cane teeme Acejiyame cirege, tabe cäme bägrä cirege. ⁸ Yepä lui cina

wälu ajiri birige Yeesu ne aitnejame, cuta lui cina teeme ätrunga bine yaabmaläcemusi, lui cina jugi-jugi mule bine jaawenanemusi, lui cina biname bine budre me yaaglecimusi, lui cina ero mule jaawenusi coo sargiyame birige, cuta lui cina mowäyame, piyepu lui cina yiwäräjemusi uuje bine piyepu ime ca wawenäneji gwidape bine, iyeta lui cina walya waatromininusi, teebibine cirege piyeme iisaba, luma uliobo piyepu ni-iyarage lengo gwidape ngii sulphur cina ayenäsi. Ai lui neeneni me budre gyene.”

Kirece Yerusalema te Täinige Cabu ca

⁹ Pui seben Acejiyame me mename seemo lui bime seben disi puga ge ceräcerägääbu mäpu mule cama, teeme yepä te tädige cäme bau me, najige egä, “Tädi, cane naawabenine Ngulebägrä, Maamoi lui ne cire waacatepi, tabe teeme coga cire waanajepi.” ¹⁰ Siige Aceji Seemo te cebine nacenanige, mename seemo te nacanige baborage podo caburage me. Tabe puma cita ca nawabige Acejiyame me babo cewe Yerusalema ne, cabucewe ca lui täinige Acejiyame bau ca, ¹¹ teeme apaclyera cama toplacmeläjinige. Tabe epu pana toplacmeläjinige oplacmeläja kula liiyepu, epu yaspere kula liiyepu, päpäna taatu ge. ¹² Tabe caburage atreji cama ge, piyepu twelb grana cama ge, twelb mename seemo cina lui bine ire jaatwemusi. Grana yepäyepä cabu twelb Israela ingle bime yepäyepä ngii oogäräneji ge. ¹³ Bimu acita gome ca nesae grana ge, kämäge poto ca nesae grana ge, bimu äpula gome ca nesae grana ge, uule poto ca nesae grana ge. ¹⁴ Babo

cewe me atreji inge tääpume twelb modamoda kula bine acranäneji ge. Teeme cabu Maamoi me twelb ätyepäneji biname bime ngii oogäräneji ge.

¹⁵ Lui mename seemo te cebine mene najanige, teeme gol ca wawenäneji suru puga ge kui cewe ne atoneräjame teeme atreji piyepu grana cama.

¹⁶ Kui cewe me daamle piyepu leca yepä ibi ge.

Siige mename seemo te teeme suru ca etoneräjige cewe ne. Tabe neeneni tausen foom hanred kilomiita leca ge, cuta daamle pepu ge, cuta cabu me galena pepu ge.

¹⁷ Mename seemo te cuta atreji ne etoneräjige. Teeme cabu me galena kui sebenti miita ge. Biname te lipu suru ca mete ne yaatoneräjige, kui mename seemo te pepu cewe ne etoneräjige.

¹⁸ Atreji kui yaspere kula ca wawenäneji ge, piyepu cewe kui golrage ca wawenäneji ge, glaasi pana, päpäna taaturage.

¹⁹ Kui twelb kula kui inge gemi atreji tääpume, maramara oplacmeläja kula ca abasogäräneji ge. Niinäce manu inge kula kui yaspere kula ge, neeneni manu kui sapiri kula ge, nesae manu kui agate kula ge, foom manu kui emeraldi kula ge,

²⁰ faib manu kui sardenus kula ge, siks manu kui karneliya kula ge, seben manu kui krusoliti kula ge, eit manu kui beruli kula ge, nain manu kui topasi kula ge, ten manu kui krusoprasi kula ge, lebin manu kui jakiniti kula ge, twelb manu kui ametisti kula ge.

²¹ Twelb grana kui miiri ca wawenäneji ge; yepäyepä grana kui yepäyepä modamoda miiri ca wawenäneji ge. Babo cewe me gaabe kui gol ca wawenäneji ge, iyeta päpäna taaturage, glaasi pana.

²² Cane iiwäreja mete ne lica jepänine puma, inge Yageyame, babo kokre Acejiyame piyepu

Maamoi, teepi puma cirege iyeteta lenaja, peei name pi nuuja ingle lica gyene mete täápume teebibine luma awejename. ²³ Babo cewe me nuuja ingle lica gyene bimu piyepu mabye teeme apaclyera täápume, ingle Acejiyame me apaclyera te epaclyärenige, piyepu Maamoi lui teeme lampa gyene. ²⁴ Gawe maramara biname cina pui apaclyera cabu cire waatnipesi, piyepu gawecewe me mope biname cina cire yaawademepesi teeme dogwe bine piyeme. ²⁵ Teeme grana lica cirege armi, ingle ciye lica cirege. ²⁶ Gawe maramara biname bime ngena dogwe piyepu miijimiji gwidape piti nemi, teepi piyeme cire yaawademepesi. ²⁷ Yepä nuuja niyaniya mule biname cina piyeme lica cirege äbäcna, piyepu lui te ajiri cama mule jaawenimuge, cuta piyepu lui te walya waatromuge. Eei taatu cina cire yäábäcnepesi, lui bime ngii oogäräneji gemi Maamoi me peba cabu iyeteta ireclota täápume.

22

¹ Pui mename seemo te cuta nawabige ireclota niye baduge. Niiye te päpäna taaturage ge, glaasi pana. Teeme mopecu lui Acejiyame piyepu Maamoi teeme babo adnata puupu ge, ² siige puma cita ca sewelenige babo cewe gaabe cole cabu ta. Pui baduge me neeneni poto ta yepäyepä ireclota uli puga ge, lui cina twelb gäabu kuu jääpänanemäsi yepä kämäge ngalebora, iyeta mabye gaabegabe yepä gäabu. Teeme laame lui maramara gawe biname bime pita miiji wawenename. ³ Nuuja gwidape te lica gyene pui cewe cabu, Acejiyame te lui ne

ägyi. Acejiyame piyepu Maamoi, teeme babo adnata puupu puma cirege. Acejiyame me kaakesea biname cina teeme täapume kaakesea puma cire jaawenepesi. ⁴ Teepi teeme opo ne cire jääpänepesi, piyepu teeme mangace cabu Acejiyame me ngii oogäräneji cirege. ⁵ Puma ciye lica cirege. Teepi nuuja singi lica lampa coo bimu apaclyera täapume, ingle Yageyame, Acejiyame, tabe sine teeme apaclyera. Teepi cirege mope biname me lenaja iyeteta, iyeteta.

Yeesu me Acnenuta

⁶ Puma cita ca pui mename seemo te cebine najige egä, “Ai peba cabu lui mene, toraca mene gemi, piyepu miiji gemi ätrungame. Yageyame, Acejiyame, lui te ngene atwana säacäranemuge teeme mename biname bine, tabe tityepige teeme mename seemo ne teeme kaakesea bägerä bine umle wawenename, egä ngena cina pagege watatarage äpletnera.”

⁷ Yeesu apu jiicenige egä, “Itecijinege, cane mameta gäne otni. Gege gemi, laatibi jäätrungimusi ai peba cabu lui mene gemi ciige padare poto cidi me.”

⁸ Cane, Yoane te nätecijuji ai mene piyepu jepänemujine iyeta ai gwidape bine. Lui mename seemo te nawabetnäruji iyeta ai gwidape, cane siige natramuji teeme ernge gawe me teebine opo gaabe me acitame. ⁹ Yepä tabe najuji egä, “Peei ne gone jaawenute! Cane yepä kaakesea bägerä gäne Acejiyame täapume maane liyepu, mäame binamewale Acejiyame me mename biname cina liyepu, piyepu iyeta lui cina ai peba mene

yäätecijemuge. Maane cebine gone opo gaabe me nacitute, yepä Acejiyame ne opo gaabe me eciti!”

¹⁰ Tabe cuta najuji egä, “Ai peba cabu ngena mene gemi ciige padare täápume, gone yäämlitumi biname bime bau ca, inge padare mameta gyene ai gwidape cina äpletnerame. ¹¹ Yoo, laati bemi niiya mule biname, teepi pepu lenajame; laati bemi jugijugi muleyame biname, teepi pepu lenajame; laati bemi miiji mule biname, teepi pepu lenajame; cuta laatibi Acejiyame täápume mara me ituge äbita, teepi pepu lenajame.”

¹² Yeesu jiicenige apu egä, “Itecijinege, cane mameta gäne acnenuta. Cane căme daremu bine cire yaawademepene biname bine ceerame teeme wawenetnäja ibi. ¹³ Cane niinäcegaabeyame piyepu ceräcerägääbuyame, cane agedna piyepu apira gäne.

¹⁴ Gege gemi pui biname, lui cina teeme cäbletääpe bine jugi căco jääcisäjemusi, naace täápume teeme piba conocăco pisi nyene kuu loolo me ireclota uli cabu ca piyepu grana cabu äbăcname babo cewe cabu me. ¹⁵ Yepä, babo cewe me kaake poto cidi ca cirege lenaja jugijugi mule biname, mowä piyepu piiseba mule biname, sargi mule biname, budre me aglecayame biname piyepu lui cina yiwäräjemusi uuje bine piyepu ime ca wawenäneji gwidape bine, cuta lui cina baborage singi walya mene me, siige iyeta padare cabu walya mene jiicanimusi.

¹⁶ Cane Yeesu te căme mename seemo ne ituge ätyepa ai gwidape poto cidi me weebibine jajanename ätrunga maramara inge cabu. Cane lui

Daawida me kaakesaare gäne, cane jamyacu apacyera Guji Wale gäne.”

¹⁷ Siige Aceji Seemo piyepu Yeesu me binamewale cina jiicenisi egä, “Tädi!” Iyeta lui cina yäatecijemuge ai peba mene, teepi cuta miiji iicana egä, “Tädi!” Iyeta lui cina niyemecewe gemi piyepu singi nanime, naaclege daremu cäco ireclota niye nanime.

Ceräcerägäabu Umle Mene Gyene

¹⁸ Cane Yoane, cane singi gäne umle mene jajime lui te yäatecijuge, ai peba mene ne liba yaacnemusi ciige gwidape poto cidi me: maane liba nuuja mene alengläcita peei cabu, Acejiyame te cuta nuuja gwidape ne cire yaacitepi mäame daremu cabu. Tabe peei mäpu cire nääcāranepi, ai peba te lui bine jeitnäjenenemige. ¹⁹ Cuta maane liba nuuja mene ne yääyeblyngtute ai peba cabu ca ciige gwidape poto cidi me, Acejiyame te cire yaawademepi mäame bau ca, tabe ngena miiji täapume jiicenige ai peba cabu. Tabe meebine cire niibepi ireclota uli kuu loolome piyepu Acejiyame me babo cewe cabu me otnime. ²⁰ Lui te jeitnäjenige, egä ai peba mene toraca gyene, tabe jiicenige egä, “Toraca gyene, egä cane mameta gäne otni.” Yoo siige, tädepi Yageyame Yeesu!

²¹ Mime Yageyame Yeesu me miiji te lenajame iyeta Acejiyame me binamewale bime cabu! Mene ngälu peese.

Ireclota Mene
The New Testament in the Bine Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bine long Niugini

Copyright © 1993 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Bine

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

0b7e6c06-9d83-54ea-bc99-bd2fbd2dfe4